Խէ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 151 — ՅՈՒԼԻՍ 29/10 ՕԳՈՍՏՈՍ 1898 — 23 ՐԷՊԻԻԼ ԷՎԱԼԷԼ 1316 — ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

درعلیده غلطه‌ده (ماسیس) غزتهسی ادارهخانهسنه

Նամակ կամ որեւ իցէ գրութիւն պէտք է ուղղել
ՄԱՍԻՍ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Գալաթիա, Նորատունկեանց խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "MASSIS"
Galata, CONSTANTINOPLE.

20 ՓԱՐԱ

ՄԱՍԻՍ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Քաղաքական եւ Ազգային

ԳԻՆԸ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան. 140 Ղրշ
» » » » վեցամսեայ. 70 »
» » » » եռամսեայ. 40 »
Օսար երկրներու համար տարեկան. 40 Ֆրանկ
» » » վեցամսեայ. 20 »
Ոսպայի փուլ կ'ընդունուի, 115
100 դրուշի հաշուով:
Գարի ծախքը բաժանորդներուն
կը վերաբերի:
Յայտնի համար պէտք է դիմել ուղղակի
Խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ

ՀՈՒԼԻԻՆ ԱՆՕԹՆԵՐԸ

Կը յիշէք թէ ո՛վ է Հուլիին։ Անգլիայի մեծ դրամատէր մը որ՝ խաբէական միջոցներով հարստացած ու խարդախութեամբ մնանկացած՝ դատարաններուն առջեւ կը քաշկռտուի հիմակ, երեւան հանելով իր եւ իր մեղսակիցներուն գայթակղալի գործերը։ Այս մարդը, իր փայլուն օրերուն մէջ, մտածելով անշուշտ թէ իր նիւթական շահերուն նպաստաւոր պիտի ըլլար բարեպաշտի ու կրօնասէրի տիտղոս մը ալ աւելցնել իր պատուաւոր ու հարուստ սեղանաւորի համբաւին վրայ, Պատարագի յատուկ ծանրագին անօթներ նուիրած էր Լոնտոնի Ս. Պօղոս եկեղեցիին։ Այսօր որ իր հարստութեան պղտոր աղբիւրը իմացուեցաւ, հանրային կարծիքն ու լրագրութիւնը կը պահանջեն որ այդ անօթները չգործածուին այլեւս եկեղեցիին մէջ, ու անմիջապէս վաճառուելով՝ դրամը հայացած դրամը Հուլիի պահանջատէրներուն տրուի։ Եւ այնպէս ալ պիտի ըլլայ։

Սովորութիւն ըրած ենք կրկնել չարունակ թէ եւրոպական բարքերու անտաշ նմանութիւնն ու խորթ ձեւացումը վարակած՝ ապականած են զմեզ։ առանց բոլորովին լուսատես ըլլալու՝ ընդունինք սակայն որ աղէկ բաներն ալ աչքէ չեն վրիպիր մեր մէջ ու կը սիրենք անոնցմով զարդել երբեմն, դէթ տեսականօրէն։ Այս ճամբուն մէջ յարատեւելով է որ պիտի կրնանք տեսականը գործնականի վերածուած տեսնել օրին մէկը։ Հուլիին անօթներուն պատմութիւնը օտարէն եկած գեղեցիկ օրինակներուն գեղեցկագոյններէն մէկն է որուն վրայ կ'արժէ ուշադրութիւն դարձնել։ Անոր մէջ կը գտնենք բժանդրութիւն մը որ ժողովրդին առողջ ըմբռնումը կը ցուցընէ պատուի ու պարկեշտութեան նկատմամբ որոնք դրամով ծախու չեն առնուիր։ Ժամուն զանգակ մը, խորանին պատկեր մը կամ ապքանեներուն քանի մը ոսկի նուիրելով բարեբարի հռչակ հանելու դիւրին յայտնութիւններուն չքացումը, կերպով մը։ Եւ յետոյ, նուէրին մեծութեան վրայ չէ խնդիրը, այլ նուիրատուին անձին վրայ։ Հուլիին անօթներուն եւ տբրուելը պահանջողները ըսել կ'ուզեն պարզապէս որ կրօնային, կրթական կամ մարդասիրական հաստատութեան մը սատարել ուզողը մարդու անուն մը ունենալու է։ ապա թէ ոչ՝ իր նուէրը չ'ընդունուիր։ աղտոտ մարդուն դրամն ալ աղտոտ կ'ըլլայ։ ոսկիին փայլը անզօր է կեանքի արատը մաքրելու։

Եթէ ուզէինք այս գեղեցիկ սկզբունքը մեզի ալ պատշաճեցնել, մեր եկեղեցական սպասներուն, գործածուած կտակներուն, — եթէ երբեք կան, — և ուրիշ հանրային բարեգործութիւններու աղբիւրը, շարժառիթը պրպտելու չափ առաջ չպիտի երթայինք ի հարկէ։ ո՞վ գիտէ, այդ պարագային մէջ թերեւս տաճարներ անպարդ ձգելու ու շատ մը արձանագրութիւններ եղծանելու տխուր հարկին մէջ գտնուէինք։ Բայց միշտ կըրնանք դաս մը առնել ասանկ պարագաներէ, քիչ մը պակաս հիացում ունենալու համար կեղծ բարեբարի համբաւներուն առջեւ, որոնց թով կ'անչքանան շատ անգամ ճշմարիտ բարեբարութիւնները, համեստ քակտիներէ արուած նուէրները։ Ոսկեդամի ու արհնութեան մէջ, որ գրեթէ անխուսափելի կը սփռուին ամէն հարուստ մեռնողի դագաղին վրայ, մի՛լատ ըլլայ գիտնանք։ այս տեսակ խստութիւններով բան մը չենք կորսնցըներ։ կը շահինք ընդհակառակը։ ամէն տարաւարի պատարագ ընել տուողը, առտու իրիկուն եկեղեցիէն դուրս չելլողը՝ սուրբ մը չէ անպատճառ։

Ցաջորդ սերունդներուն, ապագայ հարուստներուն մեծ ծառայութիւն մը մատուցած կ'ըլլանք ասով։ ժողովուրդը, մանաւանդ, հոգեւորականութիւնը աւելի ուշադիր կը դառնան՝ հռչակելու, դրուատելու մասին, և հռչակի ու դրուատիրի համար հոգի տուողներն ալ ինքզինքնին կը քննեն ամէն բանէ առաջ, թէ բարեբարութեան փոխարէն ներկայանալու արժանիքը ունի՞ն, քանի որ պայմանները խստացած են։

Մենք ալ անոնք ալ, մեր յիշողութեան մէջ ունենանք միշտ Հուլիին անօթները։

ՏԻԳՐԱՆ ԱՐՓԻԱՐԵԱՆ

ԼԵԶՈՒԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Պատ. Խմբագրութիւն Մասիսի,

Երեքշաբթի օրուան թերթին մէջ հրատարակուած «Ցեխին աղջիկը» վերնագրով ալբակ քերթուածին մէջ՝ տառական քանի մը փոփոխումներ ուշադրութիւնս գրաւեցին։ Եթէ անոնք զուտ տպագրական սխալներ են՝ պիտի խնդրեմ որ մերաւոր թերթի մը մէջ ուղղէք. իսկ եթէ, ինչպէս կը հետեւցնեմ, արդիւնք են քերականական սկզբունքի մը՝ օրուն կ'ուզուի հպատակեցնել գրողները, պիտի փափաքեմ կարծիքս ուրուագծել հոս։

Այդ փոփոխութիւնները կը կայանան դերանուններու հայկականին և բայերու բացասականին մէջ։

Պատճառներ ունիմ եւ ալ ընդունելու թէ աշխարհաբարի մէջ բայերու ժխտականը անխտիր չէ բացասականով կազմուելու է՝ բաղաձայններու առջեւ, փոխանակ երբեմն չէ, երբեմն ալ չը կամ չի։ Այս գործածութեան մասին նշմարած եմ այնքան շուարում թէ՝ Մասիսի և թէ՝ աշխարհաբար լաւագոյն քերականութեան մէջ (գործ Տիկին Զ. Տօնէլեանի), որ դեռ չեմ կրցած բացատրել յարակից կանոն մը։

Գալով նախդիրով հայկականի կազմութեան՝ այնքան աւելորդ և քիչ տրամաբանական կը գտնամ ատ որ, բացի գոր չն որ կը համապատասխանէ ֆրանսերէն que յարաբերական դերանունին, պիտի չուզէի ոեւէ դերանուն մը գովհայկականել։ Քնադիտած եմ որ թէղ, թեղ, չեղ անձնական դերանունները զուտ հայկական են և հարկաւոր չէ սեռականի կամ տրականի դերն ալ իրենց յատկացնել, ինչ որ կը վերաբերի լոկ էղի, ղեղի, չեղի դերանուններուն։ Իս արդէն ոեւէ չփոխթիւն առաջ չի բերեր և գործածութեամբ ընկալեալ է՝ փոխանակ դիսի։ Իսկ այս, այդ, այն միմիայն ցուցական ածականներ են, և՝ հետեւաբար՝ աշխարհաբարի մէջ հոլովուիլ չեն ենթարկուիր։ պզտիկ ճիգ մը, ջանկացութիւն մը բաւական պիտի ըլլար ճշդել ցուցական դերանուններուն անշփոթ գործածութիւնը, յաճախ բայն առաջ՝ իբրեւ ուղղական տերբայի, բայն վերջ ալ՝ իբրեւ հայկական սեռի խնդիր նկատելով ատոնք։

Կը ծափահարեմ լեզուի կանոնաւոր միօրինակութեան պայքարը զոր Մասիսն կը մղէ, և այդ բանը նոյն իսկ յարգելուս համար՝ առայժմ ապագային յետաձգելով լեզուական քննադատութիւն մը՝ վերաբանութեան առարկայ կ'ընեմ վերոգրուած կրկին պարագաները, խնդրելով մանաւանդ որ ներկայ նամակիս հրապարակումով առիթ մը ընծայուի բան ստէրներու լուսաբանութեան։

23 Յուլիս 1898 Վ.

ՄԵՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ

Այս նամակը հրատարակեցինք, որպէս զի առիթ ունենանք բացատրելու անոր մէջ յուզուած երկու խնդիրներուն մասին մեր ընդունած քերականական սկզբունքները։ Մասիս, որչափ որ կը ներեն օրը օրին հրատարակուող թերթի մը պայմանները, ջանացած է վեց ամիսէ ի վեր լեզուական միօրինակ ուղղութեան մը հետեւիլ։ Այս ուղղութիւնը միշտ կարելի չէ եղած յարդել մեզ, բայց որչափ կարելի եղած է, միշտ ջանացած ենք քերականական որոշ օրէնքներու ենթարկել Մասիսի հրատարակութիւնները, ինչ որ շատ դիւրին գործ մը չէ, երբ նկատի առնուի սա պարագան թէ ամէն դրող իր յատուկ քերականութիւնը ունի, կամ աւելի ճիշդ, բնաւ քերականութիւն չունի շատ անգամ։ Թէև դեռ եթէ մասնաւոր ձեւ մը չընդունինք յարաբերականի հայցականին համար, ինչ որ արդէն նուիրագործած է գրական աշխարհաբարը։

Ուստի ստիպուած ենք նախ ընդունիլ ԷՐ ձեւը, և այս մասին համակարծիք է մեզ յարգելի նամակագիրը։

Յետոյ կուգայ ԷՌԷՆ հայցականը որ է ԷՌԷ։ Եթէ ԷՌԷՆ տեղ Է՝ կարելի է գործածել, ԷՌԷՆ տեղ ԷՌ, ինչ պիտի գործածենք ԷՌԷՆ տեղ։ Եւ յետոյ ինչ պիտի ընենք ԷՌԷՆԷՌ ձեւը, որ բոլորովին ժողովրդական է և անհրաժեշտ բացատրութիւն մը՝ կարգ մը գաղափարներու արտայայտութեան համար։ Հետեւաբար պէտք է ընդունինք, և ընդունած ենք ԷՌԷ ձեւն ալ իբր հայցական ԷՌԷՆ, ինչպէս նաև ԷՐԵՔԷ իբր հայցական ԷՐԵՔԷՆ, միշտ հետեւելով Այտընեանի։

Գալով ԷՆ ցուցական ածականին, կարելի է ըսել թէ աշխարհաբարի մէջ այսօր այդ բառին գործածութիւնը նուիրագործուած է իբր էական դերանունի երրորդ դէմք ալ։ արդէն Այտընեան ալ իր Քերականութիւն մէջ կը գրէր, տարիներ առաջ։ «Անձնական դերանուան երրորդ դէմք կրնայ համարուիլ նաև ԷՆ, ԷՆԷՆ ցուցականը։»

Անոնք մանաւանդ որ Թարգմանութիւն շատ բրած են, զգացած են այդ գործածութեան պէտքը։ Մանաւանդ ԷՆ ձեւը գրեթէ անհրաժեշտ է։ Երբ ուզենք թարգմանել Il l'a vu նախադասութիւնը և գրենք ԷՆԷՆ, չի հասկցուիր թէ ա՞ն տեսնո՞ղն է թէ տեսնուողը։ ստիպուած ենք ուրեմն ԷՆ գործածել և ըսել ԷՆԷՆ ԷՆ։ Կարելի չէ արդի գրական հայերէնէն ԷՆ և ԷՆԷՆ ձեւերը ջնջել առանց տեղի տալու իմաստի մեծ չփոթութեանց։ Ատոր փորձն ալ ըրած ենք, և համոզուած բացարձակապէս։

Այսպէս ստիպուած ենք ընդունիլ ԷՐ, ԷՌ, ԷՆ ձեւերը, որոնք գրաբար են, բայց հայերէն ըլլալէ չեն գադրիր ասով։

Անգամ մը որ այդ երեք գերանուններու հայկականները կ'ընդունինք, պատճառ մը չի կայ որ չընդունինք նաեւ ԷՆ, ԷՆԷ, ԷՆԷ, ԷՆԷ ձեւերը, գէթ ընդհանուր կանոն մը հաստատելով ըսելու համար թէ դերանուններու հայկականը գրաբարի ձեւով կը գործածուի աշխարհաբարի մէջ ալ։ Իսը, զոր կ'առաջարկէ յարգելի նամակագիրը, նորութիւն մը պիտի ըլլայ գրական լեզուին համար, թէեւ ռամկին գործածած ձեւը ըլլայ։ Իսկ ԷՆ, ԷՆԷ, ԷՆԷ նոյնչափ տրական են որչափ հայցական, և ժողովուրդը իբր արական և իբր հայցական կը գործածէ միանգամայն ԷՆԷ, ԷՆԷ, ԷՆԷ ձեւերը։ Հարկ պիտի ըլլայ ուրեմն քմահաճ կերպով ԷՆԷ, ԷՆԷ ԷՆԷ, ձեւերը վերապահել տրականին, և ԷՆԷ, ԷՆԷ, ԷՆԷ ձեւերը հայցականին։ Այս տեսակէտով ալ ժողովրդին գործածութենէն շեղած պիտի ըլլայ գրական լեզուն։

Այս պայմաններուն մէջ, կը տեսնէք որ անտրամաբանական չէ բնաւ, և մանաւանդ շատ տրամաբանական է ընդունիլ, դերանուններու մէջ, գովհայկականի ձեւը։ Ասիկա պահանջն է ոչ միայն ընդհանրացած սովորութեան զոր ընդունած է գրողներու մեծամասնութիւնը Արեւմտեան Հայոց մէջ այլ և լեզուին պայծառութեան, որուն պէտք է ձգտինք։ Գրագէտները լեզուն շինելու իրաւունք չունին, բայց գրագէտներն են որ լեզուին կուտան իր վերջնական քերականութիւնը, ներդաշնակելով գլխաւորաբար ժողովրդէն, և երբեմն ալ տամաբանութենէն, ներդաշնակութենէն, և պայծառութեան պէտքէն։ Ամէն անգամ որ ժողովրդին ընդունած ձեւը անպատեհութիւն չաւելի և չընդհարիր լեզուին ոգւոյն ու կրնայ միօրինակ պէտքերով ճշդուիլ, պէտք է նախընտրութիւն տալ անոր։ Բայց երբ այդ ձեւը յաճախ կը բերէ անտեղութիւններ ու գրականութեան մէջ ընդունուած սովորութիւնն ալ ուրիշ ձեւ մը նուիրագործած է արդէն, պատճառ մը չի կայ այդ ձեւը վտարելու, անպատճառ ժողովրդեան լեզուին իրաւունք տալու համար։ Մինչ-պաքէն ռամիկը ԷՆԷ, ԷՆԷ բառերը կը գործածէ. և ո՞ր գրագէտն է որ չի գրբեր այսօր ԷՆՆՆ ԸՆԵՐ Ո՞Ր գրագէտը կը գրէ այսօր. ընեռնէ փոխանակ ԷՐԵ։ Եւ դեռ որչա՞փ ռամկական բառեր ու քերականական ձեւեր կան որ հետզհետէ կոկուած, զտուած են։

Գրողներուն գլխաւոր աղբիւրը պէտք է ըլլայ ժողովրդին բարբառը։ այս մասին համաձայն ենք։ Բայց երբ այդ բարբառը թերի է, պակասաւոր է, չվոխմութեանց տեղի տուող կէտեր ունի, ինչ բան կ'արգիլէ որ դիմենք հին լեզուին ալ, մեր նախնիքներու գրական լեզուին, որու չնորհիւ է —խոստովանինք ասիկա որչափ ալ անհաշտ աշխարհաբարեաններ ըլլանք,— որ արդի աշխարհաբարը, վերջին ինքնուն տարիներուն մէջ, մեծ կարգացում ունեցած է։ Բաղդատեցէք Եղնիկ Բիւզանդեանի կամ Դարպասեանի աշխարհաբարը արդի աշխարհաբարին և կամ նոյն իսկ այն աշխարհաբարին հետ զոր գրեց 1850ի հայ գրագէտներու սերունդը, և իրաւունք պիտի տաք ինծի։

Այս երկու կէտերուն վրայ մեր կարծիքը յայտնելով, յաւակնութիւն չունինք սակայն պնդելու թէ ասոնք վերջնական պէտք է նկատուին։ Բանասէրներուն կ'ինայ այս մասին իրենց քննադատութիւններն ու տեսութիւնները պարզել, և եթէ աւելի տրամաբանական օրէնքներ,—բաւական է որ սովորութեան հակառակ չըլլան,— կարելի ըլլայ ճշդել, մենք առաջինը պիտի ըլլանք զանոնք ընդունող և տարածող։

ՀՐԱՆՏ ԱՍԱՏՈՒՐ

ԱԼՔՈԼԻՆ ԴԷՄ

Զ.

ԱԼՔՈԼ ՈՒ ՋՂԱՑԻՆ ԴՐՈՒԹԻՒՆ

Բարիզ, 3 Օգոստոս.

Ուղեղը, այն նուրբ ու թանկագին աշխատանոցը հոգեկան արտադրութեանց, խորհուրդներու մեթերանոցը ուր կը հասնին մարմնին ամէն կողմէն ջիղերը, ուրկէց կը մեկնին կամքը, ուժը, մտածութիւնն ու միւս բոլոր բարձր յատկութիւնները մարդուն, ուղեղը՝ ամէնէն առաջ ու ամէնէն աւելի թունաւորողը ալքոլութեան մէջ, սպունգի պէս կը ծծէ ալքոլը։ անոր բջիջները ամէն օր լողալով ալքոլի բաղնիքի մը մէջ, կը ծերանան, կը հիւանդանան։ Ուղեղը կանոնաւոր գործելու համար, Ջիղերը իրենց գժուար պաշտօնները կատարելու համար կատարեալ առողջութեան պէտք ունին։ Ալքոլ-թոյնը տակն ու վրայ կ'ընէ առողջութեան պայմանները, կորսնցնել կուտայ ուղեղին իր հաւասարակշռութիւնը։

Ալքոլը կը թունաւորէ ամբողջ ջղային դրութիւնը։ Ալքոլամոլին դիակին վրայ կը գտնենք իր մոլութեան խորունկ նշանները, ալքոլին ճիրանները էն հեռաւոր ջիղին վրայ։ Ուղեղին մաշկերը բորբոքած, իրարու փակած, հաստցած, ալ չեն գործեր պէտք եղածին պէս։ Արիւնի խողովակները մարմնին միւս խողովակներուն պէս կարծրացած իւղով ու կաւիճի նման հիւթով մը ծածկուած, առաջին առիթին կը սպասին պատռելու և ուղեղին մէջ արիւն հոսեցնելու համար։ Բջիջները չորցած, կռնած, հազիւ կը գործեն. իրենց ադուր ձեւը կորսնցուցած, իրենց զգայնութիւնը, զօրութիւնը փճացած վտանգաւոր անդամները կը դառնան ուղեղին։ Բջիջներն են որ կը խորհին, կը մտածեն, կը գործեն, կը խօսին, կը խնդան։ Ու երբոր հիւանդ բջիջներ այսպէսդակ գաղափարներ յղանան, ոչ մէկ բջիջ կամքի կամ տրամաբանութեան մթերանոցէն դուրս կրնայ գալ կարգի դնելու համար գաղափարները։ Այն ատեն ուղեղը իր հաւասարակշռութիւնը կորսնցուցած՝ կը պառանցէ, կը խենդենայ։

Ինչ է խորհուրդը, գաղափարը։ բջիջի մը գործունէութեան արդիւնքը։ Ուղեղային բջիջ մը պէտք է գործէ, ներքին աշխատութիւն մը կատարէ, արտադրելու համար գաղափար մը։ Առողջ բջիջները միայն կրնա՞ն առողջ գաղափար մը յղանալ։ Առողջ հոգի ուրեմն առողջ ուղեղի մէջ։

Ջիղերն ալ իրենց բաժինը ունին այս տխուր ալքատացումին մէջ։ անոնք ալ կը ճարպոտին, կը տկարանան, կ'այլափոխին։

Գինովը կամաց կամաց իր մտաւորական կարողութիւնը կը կորսնցնէ։ [illegible] առաջ ընդհանրապէս յիշողութիւնն է։ կարանայ, անունները չեն մնար ուղղագրութիւնն մէջ, թիւերը իրարու խառնուին, պատկերները սուուերներով կը ծածկուին։ Բարոյական զգայնութիւնը այնքան կը նուազի որ ալքոլոմոլը չի զգար իր տկարացումը։ չի տեսներ իր պզտիկնալը։ տրամաբանութիւնը բոլորովին խանգարուած՝ տգի մը աւելի գէշ կը խորհի ու կը տրամաբանէ։ իրեն տրուած խրատներուն վրայ հավիս կը խորհի, իրենները կեանքը ալ չի շահագրգռեր զինքը։ Ներեւակայութիւնը մարած, անկարող է գործելու։ Այս խանգարումներուն մէջ, հատ մը կայ գլխաւորաբար, որուն վրայ ընդհանրապէս չեն խօսիր բժիշկները կամքի խանգարումը։

Ըսած եմ ուրիշ տեղ մը թէ ընդհանրապէս կամքի տկարութիւնն ու պակասութիւնն է որ անկարող կ'ընէ մարդը կանոնաւորապէս կուռելու ալքոլամոլութեան դէմ։

Միքրոպային հիւանդութիւններու պէս, ուր կրնա՞ կայ միքրոպին ու մարմնին՝ բջիջներուն մէջ, կամքին ու ալքոլամոլութեան մէջ ալ կռիւ կայ։ Զօրաւորին է յաղթանակը։ միքրոպին կամ բջիջին, կամքին կամ ալքոլամոլութեան։ Ալքոլը կամքին վրայ այնպէս կ'ազդէ ինչպէս միքրոպը բջիջներուն վրայ։ կամ բջիջը միքրոպը պիտի ուտէ, և կամ վերջինը առաջինը։

Բայց կամքի այս պակասութիւնը, այս տկարութիւնը ալքոլամոլութենէն առաջ է։ Ալքոլը իր կործանող ազդեցութեամբ ոչ միայն այդ պզտիկ կամքը կրնայ շուարեցնել խորտակել, այլ նոյն իսկ աւելի զօրաւոր կամքերն ալ կը տկարացնէ։ Ասիկա ուշադրութեան առնելու կէտ մըն է։ Հոգեկան բոլոր կարողութիւնները անշուշտ պէտք է գործեն, պէտք է աշխատակցին ալքոլամոլը առողջացնելու համար, բայց կամքը հոս շատ մեծ դեր կը խաղայ։ Շատեր կրնան տակաւին տրամաբանել, կը հասկնան թէ ալքոլը վնասակար է։ բայց ամէնքը չեն կրնար բաւական զօրաւոր կամք ունենալ՝ չխմելու համար։ Ալքոլամոլին ունեցած կամքին համեմատ կարելի է ըսել թէ պիտի աղէկնայ։ Մէկ քանիներ կամք ունենալ կը ցուցնեն. մի խաքուիք, ձեւ մը արտաքին, որոնցմէ իրենք անդամ կը խաբուին։ կին մը խնամեցի վերջերս հարուստ ու ազնուական, երիտասարդ ու գեղեցիկ, ամուսնացած։ ունի ուրեմն կեանքը վայելելու ամէն տարերը։ կը խմի սակայն շաբաթց ի վեր։ Նախ տգիտութեամբ։ ամէն մարդ իր շուրջը կը խմէր։ ոչ ոք ալքոլը գէշ է կ'ըսէր։ Ինք ալ խմեց։ Ու հիմա հիւանդ, առողջութիւն կը մուրայ։ Ըսի իրեն իր հիւանդութիւնը։ Խոստացաւ, երդուընցաւ որ ալ չպիտի խմէ։ Կամք ունենալը կ'ուզէր ցուցնել։ Ու երրորդ օրը տեղի տուաւ։ Տեսայ դէմքին վրայ ալքոլին նոր ակրումները։ Հազար երդում ըրաւ որ չէր խմած։ Ձիս կը խաբէր, գտայ ալքոլին շիշերը սենեակին մէկ գաղտնի ու ծածուկ անկիւնը։

Ասոր պէս շատեր կան։ Ու ամէնն ալ իրարու կը նմանին։

Պիտի ծերանան ալքոլամոլները ամէնէն կանուխ, նկատելով սակայն թէ ոչ մէկ հիւանդութիւն՝ ըլլայ ընդհանուր գործարաններու, ըլլայ ջղային դրութիւն՝ չի գայ վերցնել այդ անօգուտ կեանքը։ Բայց ծերութեան չհասած առանց վտանգի, ալքոլամոլը խաչ մը ունի կրելիք, փշոտ խաչ մը ուսին վրայ, յիմարութեան խաչը, էն ահաւորը հիւանդութեանց մէջ. և այնքան աւելի ահաւոր որ մարդ իր ձեռքովը կը պատրաստէ։

1808էն 1813, Պոսէթրի յիմարանոցը 1079 հիւանդ կը մնէ, որոնց 126ը ուղղակի ալքոլին պատճառով, այսինքն հարիւրին 8։ Այսօր, տեսէք որքան տարբերութիւն կայ. 1893էն 1894, մէկ տարուան մէջ Սէնթ-Աննի յիմարանոցին մէկ սրահը կը մնան 182 հիւանդ. ասոնց մէջ 61ը ալքոլամոլութեան զոհ. հարիւրին 33 կ'ընէ։

Մանեանի նայելով, յիմարներուն 100էն 30ը ալքոլամոլներ են, խենդեցած ալքոլին ուղղակի ազդեցութեան տակ, առանց նկատողութեան առնելու խեղճ զաւակները ալքոլամոլներու որոնք պզտիկ պատճառի մը կը նային կորսնցնելու համար իրենց մտային հաւասարակշռութիւնը։

Միւս յօդուածով ձեզի պիտի բացատրեմ թէ ինչպէս կը խենդենայ ալքոլամոլը։

ՊՕՂՈՍ ԲՕԼՕԼԵԱՆ

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՍՊԱՆՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ԶՕՐԱՎԱՐ ՇԷՖԹԸՐԸ ՊԻՏԻ ԴԱՏՈՒԻ

Վաշինկթընն կը հեռագրեն թէ հաւանօրէն զօրավար Շէֆթըր զինուորական տեսակ մը առջեւ դատուի։ Զինուորական տեսակէտով ծանր քննադատութիւններու տեղի տուած է այն եղանակը որով Շէֆթըր զինուորական գործողութիւնները վարեց Սանթիակոյի շուրջը։ Կ'ըսուի թէ զօրավարը, առանց [illegible] հրամաններու օգնութեան, ամ[illegible], աւելի մոռնալով գրեթէ [illegible] մը բրած է։ Բժիշկ [illegible] Օշֆթըրը պատասխանա[illegible]ն, ամերիկեան զինուորնե[illegible] դեղին տենդ հրաւան եղնելուն [illegible]։ Սանթիակոյէ առնուած վերջին լուրերու նայելով, մինչեւ անցեալ երեքշաբթի իրիկուն հիւանդներու թիւը կը հասնէր 4,329ի որոնց 3,179ը տենդէ բռնուած։ Նորէն 15 մահեր պատահեր են։

ՓԻԼԻՊՊԵԱՆՆԵՐԸ

Տէյլի Մէյլ Նիւ Եորքէն կ'իմանայ թէ Հոնկ-Քոնկէ մասնաւոր թղթակից մը Ա. կոլինպուտի բանակեալը գացեր է՝ Փիլիպպեանց ապստամբներուն զգացումները իմանալու, Ամերիկացիներուն նկատմամբ։ Երկու օր մնացեր է գլխաւոր ապստամբապետներուն հետ. թէեւ նախանձի հեռաքեր նշմարեր է, սակայն Ամերիկացիներուն դէմ թշնամական զգացում մը չէ տեսեր։

—Վատիկան հեռագրեց Մանիլայի եպիսկոպոսին թէ կղերին հետ պէտք է Մ. Նահանգաց պաշտպանութիւնը խնդրէ, որպէս զի ապստամբներու հալածանքէն ազատի։

ԺՈՂՈՎՐԴԱՑԻՆ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ

Մ. Նահանգաց երկու հարիւր միլիոն տոլարի փոխառութիւնը յաջողութիւն մը եղաւ։ Առաջին անգամն էր որ ժողովուրդին կոչում կ'ըլլար։ Երեք հարիւր հազար հոգիէ աւելի պատասխանեցին հրաւէրին և 200 միլիոն տոլարը վեցուկէս անգամ ստորագրուեցաւ։ Փոխառութեան պարտաթուղթերը, որոնք բուն իսկ իրենց գինով հրապարակ հանուած էին, այժմ կ'արժեն 104 1/2։

ԱՄԵՐԻԿԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Մ. Նահանգաց պաշտօնաթերթը կը հրատարակէ Պերլինէն հեռագիր մը՝ զարմանկոտ Գերմանիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան պաշտօնական յայտարարութիւնը թէ Մ. Նահանգաց ու Գերմանիոյ յարաբերութիւնը միշտ սիրալիր եղած են և թէ Գերմանիա աւելի Մ. Նահանգաց համակիր է, քան թէ Սպանիոյ։

ՊԱՊԸ ԵՒ ՍՊԱՆԻԱ

Հաշտութեան նախաձեռներու կընքումէն յետոյ Պապը շրջաբերական մը պիտի հրաւիրէ Սպանիոյ կղերը որ հաւատարիմ մնայ Ալֆոնս ԺԳ. թագաւորին։

ՍԱՆԹԻԱԿՕ

Բժշկական քննութիւն մը հաստատեց թէ այդ քաղաքը շատ տրամադիր է դեղին տենդի։ Բիւեօ Եանէյրոյի հետ աշխարհիս ամէնէն տենդոտ քաղաքն է. սովորական ատեններու մէջ ալ առողջապահական ողբալի վիճակ մը ունի։ Երկու ամսուան պաշարումէն յետոյ, այժմ ժահրոյր ճահիճ մը կը ներկայացնէ. փողոցներուն մէջ գարշելի հոտ մը կայ։ Կոյուղի չկայ. ջուրերը իրենց բոլոր աղտեղութեամբ առուակի ձեւով նաւահանգիստը կը թափին։ Բուպպայիք իրաւամբ կը գանգատին թէ փոխանակ կղզին մաքրելու, անոր հասոյթներովը սպանիացի բարձրաստիճան պաշտօնեաներու ամսաթոշակները կը վճարուին։ Սանիթարական արեւադարձային քաղաքներու կատարեալ տիպարը ունի, նեղ ու օմսաստոյտ փողոցներով, ցած և մայրակ տուներով։ Շատ մը տուներ բաց դռներով ներկուած են և իրենց կարմիր կղմինտրներով նկարագեղ տեսարան մը կը պարզեն, թէև ամէնքն ալ կիսաւեր կամ լքուած։ Պզտիկ հրապարակներ, երբեմն աղբուրներով իրենց զարդարուն, այժմ մայրերի վիճակին վերադարձած են։ Հոս, հոն, մէկ քանի գեղեցիկ տուներու բաց դուռներէն արմաւենիներ, արեւադարձային տունկեր կը նշմարուին, մնացորդ բարեբաստիկ անցեալի մը որ ոչ եւս է։ Բաղքին մէջ շորս հիւանդանոց կան։ Աշխարհական հիւանդանոցը կը վարեն Սէն Վէնսան տը Բոլի քոյրերը, որոնք 1747 սպանիացի վիրաւոր կամ հիւանդ կը սպասպարեն։ Վիրաւորները 431 հոգի են որոնց 37 սպայ։ Հիւանդանոցներուն մէջ տիրող խառնակութեան պատճառը, քան բորոտներ դուրս հանուեցան որոնք քաղքին մէջ կը թափառին։

ՄԱՐԼԷՇԱԼ ՄԱՐԹԻՆԷԶ ԲԱՄԲՈՍ

Մադրիտի թերթ մը կը հրատարակէ Մարէշալ Մարթինէզ Բամբոսի սա խօսքերը.

«Մինչեւ տրամադիր եմ երթալու, ուր որ կառավարութիւնը պէտք ունենայ իմ ծառայութիւններուս, հայրենիքին օգտին համար։ Բացարձակ կերպով հաշտութեան կուսակից եմ. եթէ ինձի հրամայէին երթալ պատերազմիլ Բուպպայի, Բորթօ-Ռիքոյի կամ Փիլիպպէաններուն մէջ, առանց վարանելու պիտի երթայի։ Այս պատերազմին մէջ պատահածները նախատեսուած էին։ Բայց նոյն իսկ ամէնէն յոռետեսները անգամ պիտի չկրնային երեւակայել թէ մեր գծբաղդութիւնները այսչափ անպատիւ պիտի ըլլան։ Ոչ ոք պիտի կրնար հաւատալ թէ Քալվինէի աղէտը, Մէրվէրայի նաւաբեկութիւնը, Սանթիակոյի անձնատուութիւնը և Բորթօ-Ռիքոյի շուտ և անարգել գրաւումը իրականի բաներ էին, նոյն իսկ եթէ չափազանցուցին մեր։ Նահանգաց ոյժը և Սպանիոյ տկարութիւնը։ Մ'չ արդի կառավարութիւնը և ոչ ալ ոեւէ կառավարութիւն այս կռուին մէջ մեր կացութիւնը պիտի չկրնար փոխել։ Ցիմարութիւն պիտի ըլլար մերժել Պ. Մաք Քինլիի առաջարկած հաշտութեան պայմանները։ Ազատական կուսակցութիւնը պէտք է կնքէ հաշտութիւնը. Սակայն՝ դահլիճէն պէտք չէ պահանջել որ հաշտութիւնը ստորագրէ, այլ ազատական ուրիշ դահլիճ մը։»

ՄԱՆԻԼԱՅԻ ԳՐԱՒՈՒՄԸ

Վաշինկթընի ֆրանսական դեսպանը հարցուցեր է Պ. Մաք Քինլիի թէ հաշտութիւնը կնքուելէ ետքը Մ. Նահանգները մտադրո՞ւ են Մանիլան գրաւելու, թէ ոչ այս խնդիրն ալ հաշտութեան բանակցութեանց ժողովին պիտի յանձնուի։ Նախագահը ու նախարարները չորս ժամ խորհրդակցելէ յետոյ պատասխաներ են թէ Մ. Նահանգները Մանիլան ու շրջակայները բոլորովին պիտի գրաւեն։

ՊԻԶՄԱՐԲԻ ՄԱՀԸ.—Պէրլինի Վիլհէլմ Ա.ի անունին կառուցուած եկեղեցիին մէջ անցեալ հինգշաբթի, կայսեր հրամանաւ, մեռելական պաշտօնական արարողութիւն մը կատարուեցաւ Պիզմարքի համար։ Վիլհէլմ Բ. պաշտօնական համազգեստով և սուրին երախակալին վրայ սեւ ժապաւէնով եկեղեցի մտաւ։ Յետոյ կայսրուհին, սուգի հագուստով։ Ներկայ էին նաեւ Նախարարապետ Հոհենլոհ իշխանը՝ համազգեստով, նախարարները սեւ հագուստով։ Բայսխթակի պատգամաւորութիւնը, Պէրլինի պահակազօրքերու սպաները, իշխանները ու իշխանուհիները և գերման վեհապետերու ներկայացուցիչները. նոյնպէս դեսպանները՝ համազգեստով։ Մեռելական աղօթքներէն ետքը, արքունիքին երգչը ներքոյ մը կարդաց Պիզմարքի համար, «Հաւատարիմ ծառայ Վիլհէլմ Ա. կայսեր և Հոհենզոլրն Տան։» Ներկաներու թիւը այնչափ քիչ էր որ արքունիքին հրամանատարը, պարապութիւնը զգալի չը նելու համար, թող տուաւ որ ժողովուրդը եկեղեցի մտնէ։

Պիզմարքի ընտանիքէն ոչ ոք կար. անոնց յատկացուած տեղերը պարապ էին։ Շատ նշմարուեցաւ Պ. Պլօթիկնէրի և Կ. Պոսոյ գերման դեսպան Պ. Մարշալի (որ այժմ Պէրլին կը գտնուի) ներկայութիւնը, որովհետեւ երկ սթեայ նախարարապետը իր անձնական թշնամիները կրնկատէր զանոնք։

—Բայսխթակի կողմէ պատգամաւորութիւն մը հինգշաբթի Ֆրիտրիխսրուհէ գնաց և Պիզմարքի դագաղին վրայ դրաւ խոշոր պսակ մը սա արձանագրութեամբ. «Գերման Խորհրդարանը, առ առաջին գերման նախարարապետն։»

—Պիզմարք իր առաջին օրերուն մէջ շատ կը զրաղէր լեհական խնդրով. արդէն պաշտօնի քաշուած օրէնի վեր դէսպերուն կը հետեւէր։ Ամերիկացիներուն հետ քիչ յարաբերութիւն ունենալով, շատ չէր շահագրգռուեր ամերիկեան գործերէն։ Գալով Սպանիոյ, Պիզմարք քիչ համակրութիւն կը տածէր անոր դժբաղդութիւններուն. Սպանիոյ վիճակը յուսահատական կը գտնէր։ Սպանեւամերիկեան պատերազմին մէջ իր միակ մտածումն էր որ Գերմանիա կարենայ հեռու մնալ Փիլիպպեաններու մէջ սպառնացող չփոթութիւններէն։ Ո և է կերպով արդարացի չէր գտներ առուելի կայաններ ձեռք բերելու խնդիրը. հեռաւոր ապագայի մը համար Ամերիկայի հետ ընդհարում մը կը նշմարէր։

—Պիզմարքի հին բարեկամները չեն ուզեր որ երկաթեայ նախարարապետին մարմինը Թաղուի բլուրին վրայ, որովհետեւ ստորոտէն անցնող կառաւտոմոբիլներու դղրդիւնը պիտի արգիլէ Պիզմարքի բաղձացած յաւիտենական հանգիստը մէջ կաղնիներուն հովանիին տակ։ Կառաջարկեն Հերպէրտի փոն Պիզմարքի, դամբարանը աւելի ներս անտառին մէջ շնելու։

—Բազմաթիւ այցելուներ կը դիմեն Ֆրիտրիխսրուհէ։

ՊԱՐԱԿԱՍՏԱՆ.—Անգլիա և Ռուսիա, ինչպէս Զինու մէջ, Պարսկաստանի մէջ ալ կ'ուզեն իրենց ազդեցութիւնը տարածել։ Անցեալ ուրբաթ Անգլիոյ Երեսփոխանական Ժողովին մէջ հարցուցեցաւ արտաքին գործոց խորհրդականին թէ նախարարութիւնը տեղեկութիւն ունի՞ թէ մեծ տէրութիւն մը Պարսից Ծոցին վրայ նաւահանգիստ մը ձեռք բերել կ'աշխատի վարձով և կամ ուրիշ միջոցաւ։ Պ. Բըրլզն պատասխանեց.

«Այս տեսակ զրոյցներ երբեմն կառավարութեան ականջը կը հասնին, բայց չեմ կարող ըսել թէ որ ատենման վստահելի են։ Այդ տեղերու առեւտուրին երկու երրորդ մասը Անգլիացիներու ձեռքն է և կամ անգլիական ստացուածքներու մէջ։ Հարկաւ Մեծին Բրիտանիոյ քաղաքական ու առեւտրական պարտաւորութիւնները Պարսից Ծոցին մէջ աւելի կարեւոր են քան թէ մասնաւոր շահեր որոնք վերաբերութիւն ունին կառավարութեան դէմքին այդ ջուրերուն մէջ։ Գալով այն գլխաւոր պատճառին որ անկարողութեան մատնեց պարսկի կառավարութեան և Պարսկաստանի պանքային միջոց փոխառութեան մը բանակցութիւնները, սա է թէ Պանքային երաշխաւորել կրցած քանակութենէն աւելի գումար մը կը պահանջէին. ուրիշ պատճառ մըն ալ Պարսկաստանի դահլիճին փոփոխութիւնն է։ Ասոր յաջորդող ընդդիմութիւնն է այն քանիմարդոյն համար որուն պիտի ենթարկուին՝ փոխառութեան իբրեւ երաշխաւորութիւն ցոյց տրուած մաքսային հասոյթները։ Պարսկաստանի պանքան անգլիական այս կարգի միակ հաստատութիւնն է։ Պարսկաստանի մէջ անգլիական կառավարութիւնը ձեռքէն եկած օգնութիւնը բրած է։ անոր։ Պանքային հետ բանակցելու միջոցին անգլիական կառավարութիւնը տեղեկութիւն մը չառաւ թէ Պարտատոան փափաքած ըլլայ աշակցութեան մը խոստումը ձեռք բերել, ինչպէս հարցապնդող երեսփոխանը ջատագովեց երբ հարցուց թէ անգլիական կառավարութիւնը տրամադրո՞ւ է Պարսկաստանի ալ աշակցիլ, ինչպէս բրաւ Զինու։»

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԴԱՀԼԻՃԸ.— Լէոպէօնտոն Պէլթ կ'իմանայ թէ ի մօտոյ նախարարական տագնապ մը պիտի ծագի Բարիզի մէջ, որովհետեւ դահլիճին մէջ ծանր անհամաձայնութիւններ կան Տրէյֆիւսի խնդրին պատճառ։ Մէկ կողմէ Նախարարապետ Պ. Պրիսոն ու դատական Նախարար Պ. Սարիէն հաստատապէս որոշած են որ արդարութիւնը իր գործը շարունակէ և օրինական ճամբով միայն խնդիրը լուսաբանուի. միւս կողմէ պատերազմական Նախարար Պ. Բավէնեաք կ'ուզէ գործը վարչական իշխանութեան միջոցաւ վարել։ Պ. Բավէնեաք դահլիճին վերջին գումարումներէ մէկուն մէջ յայտարարեր է թէ պէտք է ձերբակալել բանակին դէմ պայքար մղողները՝ Թրարիւս, Իվ Կիւեօ, Շէօրէ-Բէսթէլ, Բէլմանսօ և այլն։ Այս յայտարարութեան հետեւանքով բուռն վիճաբանութիւն ծագեր է Պ. Բավէնեաք մեկներ է ժողովէն։ Նախագահ Պ. Ֆէլիքս Ֆոռ իր գիւղացուութիւնը ընդհատելով Հաւէէ Բարիզ պիտի գառնայ, Նախագահելու Նախարարներու Խորհուրդին։

ԱԼՋԱՍ-ԼՈՐԷՆԻ մէջ խնդիր եղած է քաղաքապետական Խորհուրդներու առեւնագրութիւններուն հրատարակութիւնը։ Սթրազպուրկի քաղաքապետական Խորհուրդը այս մասին Ալզաս Լոռէնի 10,000 ական բնակիչ ունեցող եօթը քաղաքներու քաղաքապետութեանց կարծիքը հարցուցած է։ Ասոնց երեքը հրատարակութեան նպաստաւոր խօսած, իսկ չորսը հակառակած են։

—Բոմարէ կը հեռագրեն թէ Հէրձոկի մանարաններէ մին, Լակէլպասի մէջ, անցեալ հինգշաբթի բոլորովին այրեր է. վնասը 500,000 ֆր. կը հաշուի։

ՊԱՏՈՒԱՍՏԻ ԽՆԴԻՐԸ.—Անգլիոյ Լորտերու Ժողովը 35 ի դէմ 40 ձայնով մերժեց Բ. յօդուածը պատուաստի կանոնագրին զոր քննարկած էր երեսփ. Ժողովը։ Այս յօդուած կը տրամադրէ իրենց տարքը պատուաստելու պարտաւորութենէն ազատ պահել այն անձերը որոնք դատական իշխանութեան առջեւ յայտարարեն թէ իրենց խիղճը կ'արգիլէ այդ պատուաստը։ Լորտ Սալզպէրի շատ նպաստաւոր խօսեցաւ այդ յօդուածին համար։ Հաւանօրէն այս քանէն վէճի պատճառ չըլլայ Նախարարներու և Լորտերու և երկու Ժողովներու մէջեւ։ Կ'երեւի թէ դահլիճը եւ պիտի առնէ իր օրինագիծը որ ո՛չ պարտաւորիչ պատուաստի կուսակիցները կը գոհացնէ և ոչ ձէնոերի գլուխին մուռանդ հակառակորդները։ Բժշկական մարմինը և բժշկական ու վիրաբուժական համալսարանը ամբողջութեամբ բողոքեցին այդ յօդուածին՝ Երեսփ. Ժողովոյ կողմէ քննարկուելուն դէմ։ Լորտ Լիսթըր, ապանեխական գրութեան հնարիչը, որ ազնուական է, այժ տուաւ Լորտերու Ժողովին, այդ յօդուածը մերժելու համար։

ՊԵԼԺԻՈՑ ՍՊԱՌԱԶԻՆՈՒԹԻՒՆԸ.—Բէլ-Ըէր Լոյդ տարօրինակ լուր մը կը հրատարակէ թէ պելժ կառավարութիւնը որոշեր է նաւատորմ մը կազմելու։ Այս պատճառաւ Խորհրդարանէն երկու հարիւր միլիոն ֆր.ի վարկ մը պիտի խնդրէ եղեր։

ՍԵՐՊԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐԸ.—Նիշէն օգոստ. 5 թուով կը գրեն թէ Սերպիոյ թագաւորը իր հօր, նախարարներուն և մէկ քանի ազատներու հետ գրօսական պտոյտ մը կատարեր է Բիրօթի մէջ, ուր ազգային տօն մը կար։ Ժողովուրդը երկաթուղիի կայարանին մէջ եռանդագին ցոյցերով ընդուներ է թագաւորը։ Եկեղեցիին մէջ Պէլկրատի մետրապոլիտը հայրենասիրական ճառ մը արտասաներ է. թագաւորը շնորհակալութիւն յայտներ է յուզեալ շեշտով մը։ Այնքանդր թագաւորը գիւղերը օթեւ մը անցընելէ յետոյ հետեւեալ օրը Նիշ գացեր է։

ՄԱՐՈՒ.—Կ'ըսուի թէ մարոքեան զինուորներ թանձէր պիտի ժամանեն, բարեկարգութիւնը պահպանելու, երբ ամերիկեան նաւաբեկին մը հոն ժամանէ։ Այս զրոյց առնչութիւն ունի այն լուրին հետ թէ Բապաթէն ի մօտոյ պզտիկ բանակ մը պիտի անցնի։ Անկէարի մէջ 9000 հոգի դէնքի տակ են։ Մէլիլայի և Սէութայի մէջ զինուորական պատրաստութիւններ կը տեսնուին։ Տեղական իշխանութիւնները հրաման ստացան հսկել ցեղերու և երկրին չեզոքութեան վրայ։

—Սպանիական Լա Ճէրոլտա մարտաւաւը Թանճէրի ջուրերն է, և անշուշտ այս լուրերուն վրայ հոն գացած, յառաջապահի դեր կատարելու։

ՀՐԴԵՀ ՀԱՄՊՈՒՐԿԻ ՆԱՒԱՀԱՆԳՍՏԻՆ ՄԷՋ.—Համպուրկ 6 օգստ.— Այս գիշեր ժամ 1 1/2ին քարափի մէկ մասին վրայ առժամանակեայ կերպով շինուած փայտէ խանութէ մը հրդեհ ծագեցաւ։ Հրշէջներու հաւանելէն առաջ 250 մէթր երկայնութեամբ և 30 մէթր լայնութեամբ խանութ մը արդէն բոցերէն պաշարուած էր։ Պոլիվիա շոգենաւը հրդեհին մօտերը պարկած էր քիչ մը առաջ իր բոլոր քեռերը որոնք դեռ կը մնային. ասոնք ամբողջովին հրոյ ճարակ եղան։ Պարպուած ապրանքներու մէջ կը գտնուէին 3000 հակէ աւելի բամպակ, 1200 պարկ քաքաւ, մեծ քանակութեամբ խոհուէ, ներկի փայտեր և այլն։ Թէև հրշէջներու շորս խումբերը և 5 շոգենաւներ 29 խողովակներու ջուր կը հացնէին սակայն անկարելի եղաւ նոյնիսկ գրասենեակի թուղթերը անգամ փրկելու։ Պոլիվիա շոգենաւն ալ մեծ վտանգի մէջ կը գտնուէր, բայց կրցան նաւաձիգ շոգենաւով մը հեռացնել հրդեհի մօտերէն։ Բարձրի վրայ հրդեհի մօտերը գտնուող մեծ վաճառատուն մը նմանապէս վտանգի մէջ էր, բայց չնորհիւ եղած մեծ ջանքերու կարելի եղաւ ազատել։ Հրդեհի պատճառած ամբողջ վնաս, մէկ ու կէս միլիոն մարք (9,000,000 ղրշ.) կը հաշուուի։ Հրդեհի ծագման պատճառը ցարդ անծանօթ մնացած է։

ՍԵՐՊԻԱ ԵՒ ՍԵՒ ԼԵՌ.— Սերպ կառավարութիւնը ծանոյց Սեւ Լերան դահլիճին թէ այլ ևս տրամադրելի հող չունի Սեւ Լեռնցի գաղթականներու համար. ուստի կը խնդրէ որ նիքոլա իշխանին կառավարութիւնը անցագիր չտայ՝ Սերպիա երթալ ուզող Սեւ Լեռնցիներուն, զի անոնց մուտքը պիտի արգիլուի։

ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆԻ անգլիական նաւաբաժինը տասնըվեց մարտանաւերէ բաղկացած, ճիպրալթար հասեր է։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ Պլէնհայմ առաջին կարգի յածաւորակը Սէյլանէ ճամբայ պիտի ելնէ Հոնկ-Քոնկ երթալու համար։

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԷՆ

ՓԻԼԻՊՊԵԱՆՆԵՐԸ

Մ. Նահանգաց կառավարութիւնը այսպէս որոշեց Փիլիպպէանները վիճակը սահմանելու համար կալվիլի սպանեւամերիկեան յանձնաժողովին պաշտօնը.—Արշիպեղագոսին մէջ ինքնօրէն կառավարութիւն մը պիտի հաստատէ՝ գրեթէ այն հիմերու վրայ զոր զօրավար Բրիմօ տէ Ռիվերա ծրագրած էր Փիլիպպէաններու կուսակալ եղած ատեն։ Նոյն միջոցին բացարձակապէս խոստացուած էր ապստամբներուն թէ այս ծրագիրը պիտի գործադրուի։ Օրէնդիր ժողով մը պիտի որոշէ տուրքի խնդիրները, կրօնական միաբանութեանց վտարուիլը կամ պահուիլը, այս վերջին պարագային մէջ անոնց համար սահմանուելիք օրէնքները, կղզիներուն վարչական ու դատական ամբողջ կազմակերպութիւնը և բնիկ քաղաքապահ զօրքերու կազմութիւնը։ Սպանիոյ գերիշխանութիւնը պիտի ճանչցուի, կուսակալ մը անուանելու իշխանութեամբ։ Սպանիոյ իշխանութիւնը այս կերպով գրեթէ անուանական պիտի ըլլայ և Մ. Նահանգները ոչ է պատասխանատուութենէ գերծ պիտի ըլլան. ապագային համար արշիպեղագոսին մէջ ս և է շփոթութիւն չծագիլն ալ ապահովուած պիտի ըլլայ։

—Վաշինկթընի կառավարութիւնը տեղեկութիւն առեր է թէ Ակուինալտո նամակ մը ղրկեր է Հոնկ-Քոնկի ամերիկեան հիւպատոսին, պահանջելով որ ամերիկեան կառավարութիւնը վերջնապէս յայտարարէ իր մտադրութիւնը՝ Փիլիպպեաններու նկատմամբ։ Ակուինալտո արդարացուցեր է իր ցուրտ ընթացքը Ամերիկացիներու նկատմամբ, բսելով որ որոշ չի գիտեր անոնց ապագայ մտադրութիւնները և միանգամայն թէ պիտի գործադրո՞ւի Մ. Նահանգաց այն խոստումը որով յայտարարուած էր ապստամբներուն թէ անկեղծութեամբ և արդարութեամբ պիտի վարուին իրենց հետ։ Չի գիտեր նաև թէ Մ. Նահանգները իրենո՞ց համար թէ կղզիին անկախութեան համար կը պատերազմին։ Բնիկներու չահերը իրեն համար խիստ թանկագին են։ Հոնկ-Քոնկի ամերիկեան հիւպատոսը պատասխաներ է Ակուինալտոյի թէ կրնայ վստահիլ Մ. Նահանգաց արդարասիրութեան և պատուաւորութեան։ Հիւպատոսը յետոյ նամակը Վաշինկթընի ղրկեր է։

ՍԱՆԹԻԱԿՈՅԻ ՍՊԱՆԻԱՑԻ ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐԸ

Սպանիացի զօրավար Թորալ սա հեռագիրը ուղղեց Մատրիտի կառավարութեան.

«Զօրքերու ուշաթափ վիճակը, Ամերիկացիներու կողմէ սահմանուած նեղ տեղերու մէջ բնակիլը, վրաններու պակասութիւնը, սնունդի փոփոխութիւնը և անդադար տեղացող անձրեւները տագնապալի կերպով աւելցուցին հիւանդութիւնները, այնպէս որ Սանթիակոյի մէջ 8000 հիւանդ կան, բաց ի անոնցմէ որոնք կը դարմանուին Բալմայի, Սան-Լուիսի ու Սոնկոյի հիւանդանոցներուն մէջ։ 1500 ալ Կուանթանամոյի մէջ կան։ օրական 12—14 մահեր կը պատահին։ Անկողնները անքաւական են այսչափ հիւանդներու. ուստի պէտք է ասոնց Սպանիա վերադարձը սկսի։ Զօրավար Լինարէսի վերքը ծանր չէ, թէև սաստիկ ցաւեր կը զգայ։»

ԲՈՐԹՕ ՐԻՔՕ

Զօրավար Պրուք 5000 զինուորով Արբոռեա (Կուանամոյի մօտ, Բոնսէի արեւելեան կողմը) ցտմաք ելնելով նպատակ ունի չրջառիկ շարժում մը կատարել Ամպոնիթոյի սպանիական դիրքերուն դէմ։ Պրուքի զօրքերը այս տեղ պիտի միանան զօրավար Մայլսի զօրքերուն հետ, որոնք Բոնսէէ ճամբայ պիտի ելլեն։ Այս յատակագիծը պիտի գործադրուի Սպանիացիները երկու կրակի մէջ առնելու և զանոնք Ամպոնիթոյէն դուրս հանելու համար։ Ամպոնիթոյ սքանչելի գիրք մըն է որ Սան-Ճուանի ճամբուն կը տիրէ։ Զօրավար Մայլս դեռ չտիրեց Քոամոյի, այլ հետազօտութիւն մը կատարել տուաւ։ Զօրավար Սթանէ, որ դէպ ի Արսիպօ հետազօտութիւն մը կատարեց թնդանօթներու անցնելիք ճամբաները քննելու համար, գրաւեց Ատեուն-թաոը և Ութատոն, բնիկներու խումբերուն գործակցութեամբ։ Ամերիկացիք նորէն զօրք ցամաք հանեցին Բապէպա-Տէ-Սան Ճուան, կղզիին հիւսիսային արեւելեան ծայրը։ Փարոսը գրաւեցին։ Զօրավար Վատէի արշաւախումբին Բորթօ-Ռիքօ ղրկուիլը յետաձգուեցաւ։

—Սպանիայի զօրավար Մասիաս յայտարարութիւն մը հանելով ըսաւ. «Սպանիա հաշտութիւն չուզեց։ Կրնամ ամերիկեան նաւերը վառել, ինչպէս առաջները ետ մղեցի Սէմբսոնը ծովակալին յարձակումը։»

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ.—Կալլէսի իշխանին մօտ դիմումներ պիտի ըլլան, որպէս զի հաւանի յառաջիկայ տարին Մ. Նահանգները երթալու։

ՇԱՑՐ. ԱՐԵՒԵԼՔ.— Մարնինկ Բոռն Մայրագոյն Արեւելքի գործերուն վրայ խօսելով կ'ըսէ.—«Ներկայ տարիին մէջ երկրորդ անգամ ըլլալով, Անգլիա դէմ պիտի դնէ կացութեան մը որ կրնայ միջազգային ծանր խառնաշփոթութիւններ առաջ բերել։»

Անգլիական թերթը մասնաւորաբար չինական գործերուն համար կը յարէ.—«Մեր կառավարութիւնը զգուշացաւ այն ամէն միջոցներէն որոնք կրնան վիրաւորել Ռուսիան. մենք ո՛չ մենաւաճառ կ'ուզենք և ոչ ալ մենաշնորհ մեր ազգակիցներուն համար, բայց պարտաւորուած ենք պահպանել այս վերջիններուն իրաւունքները։ Նախարարները թո՛ղ համոզուին թէ հասարակաց կարծիքը կը հաւանի Զինու տրուած ապահովութիւններուն, և եթէ ազգու միջոցներու դիմելու ստիպուին, իրենց ժողովրդականութիւնը այդ պատճառաւ պիտի չնուազի։ Երկիրը կ'ուզէ որ անյողդող ընթացք մը ունենան։»

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ.— Սիմլայէ կը հեռագրեն թէ օգոստոս 3ի գիշերը անծանօթ խումբ մը յարձակեր է Բանիրոկայի (Բոշի հովիտ) մէկ բանակեղէն վրայ։ Եօթը մարդ մեռեր ու 12 վիրաւորուեր են, որոնց երկուքը ծանր։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԲԱՐԻԶ, 8 օգս.—Սպանիական դեսպանը Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարարին յանձնեց Սպանիոյ պատասխանը՝ Մ. Նահանգաց ծանուցագրին։ Նախարարը անմիջապէս հեռագրաւ հաղորդեց Վաշինկթընի ֆրանսական դեսպանին։

ՌՈՆՍԷ.— Ամերիկացիք երէկ առտուսկսան դէպ առաջ քալել Սան-Ճուանի ուղղութեամբ։

ՆԻՒ ԵՈՐՔ.—Սանթիակոյէ կը հեռագրեն թէ Կարսիա ու 1200 Բուպպայի՝ նահանգէն դժգոհութեամբ մեկներ են՝ Մաքսիմօ Կոմէզի միանալու և առաջարկելու անոր որ պատերազմը չարունակուի, թէև զինագադար կնքուի։ Կարսիա, Բուպպայի հանրապետութեան անունով, պիտի բողոքէ զօրավար Շէֆթըրի ընթացքին դէմ, որ թող չի տար Բուպպայիներուն ինքնօրէն կառավարութիւն մը ունենալու։

ԲԱՐԻԶ.—Սանթիակոյի սպանիացի զինուորները այսօր սկսան չոգենաւ նստիլ։

—Հարցաքննիչ դատաւոր Պ. Ֆապրայսօր դէմ առ դէմ բերաւ Բիքառ գընդապետը և Հէրի գնդապետը ու դիւանապետ Կոռիպլէնը։ Յետոյ այս երկու վերջիններն ալ փաստաբան Պ. Լըպլուայի հետ։

ՎԻՆՆԱ.— Կոլուխովքի կոմսը այս օր կէսօրէ յետոյ Իշլ գնաց կայսր պալատը։

ԶԷՖԻՆԷԶ.— Պուկարիոյ իշխանը երէկ իրիկուն հոս հասաւ։ Սիրալիր կերպով ընդունուեցաւ Նիքոլա ու Միրքօ իշխաններուն և Սեւ լերան իշխանին փեսին՝ Պաթենպերկի իշխանին կողմէ։ Քաղաքը լուսաւորուած էր։

ՀՌՈՄ.— Պապը շրջաբերական մը հրատարակեց Իտալիոյ կաթոլիկ ընկերութեանց լուծուելուն դէմ և հրաւիրեց կաթոլիկները ուղղիղ ընթացք մը ունենան։

ԲԱՐԻԶ, 9 օգոստոս.—Վաշինկթընէ կը հեռագրեն թէ ֆրանսական դեսպանը ստանալով Սպանիոյ պատասխանը, անմիջապէս հաղորդեր է Պ. Մաք Քինլիի, որ պիտի քննէ զայն։

—Սպանիոյ պատասխանագրին մէկ քանի կէտերուն պատճառաւ կը վախցուի որ հաշտութեան բանակցութիւնները յապաղին։

—Ամերիկեան հեռագիրներու նայելով, հաւանական կը նկատուի թէ Մանիլա հաշտութիւնը կնքուելէն առաջ անձնատուր ըլլայ։

—Զինու մէջ շինուելիք երկաթուղիի մը համար Բարիզի և Պրիւսէլի մէջ 112 1/2 միլիոն ֆր.ի փոխառութեան մը պարտաթուղթերը հրապարակ պիտի հանուին։

ԱՑՍ ՕՐՈՒԱՆ

ԲԱՐԻԶ. 9 օգոստոս.—Բիքառ-Էսթէրազի խնդրին հարցաքննիչ դատաւոր Պ. Պէրթիլիւռ հրամանագիր մը հանեց որով Ամբաստանեալ Ատեանին առջեւ կը ղրկէ Էսթէրազին ու տիկին Բէյսը, նենգութեան ամբաստանութեամբ։

—Պ. Պէրթիլիւռի հրամանագրին տրուելէն անմիջապէս ետքը, դատախազ Պ. Ֆէլօլէն և նախնական դատարանի դատախազ Պ. Պէրթրան երկար խորհրդակցութիւն մը ունեցան դատական գործոց նախարար Պ. Սարիէի հետ։

ԼՈՆՏՈՆ.—Հոնկ-Քոնկէն հասած հեռագիր մը կ'իմացնէ թէ Սպանիացիք ամերիկեան բանակեղէն վրայ յարձակեցան, բայց մեծ վնասներով ետ մղուեցան։

ԲԵՌԼԻՆԻՒՂԻ. — կը ծանուցուի թէ Միխայլովիչ մեծ դուքսին Ցունսատանի Մառի իշխանուհիին հետ ամուսնութիւնը առաջիկայ Նոյեմբեր ամսուն տեղի պիտի ունենայ։

ԱՆԶՆԱՍՊԱՆ ՎԱՐԺԱՊԵՏԻՆ

ԶԱՒԿԷՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

Երէկ, Ազգ. Պատրիարքարանի յանձնեցիք երկու օրուան մէջ «Մասիս»ի Խմբագրատունը հասած նը-պաստները, 258 դրշ., Մկրտիչ Թէրզեանի այրիին ու երեք զաւկերուն հաստատելու համար։ Այսօր եւս ստացաք հետեւեալ նպաստները՝ նոյն մարդասիրական նպատակով.

Եղուարդ Է.Ֆ. Գարակեօզեան	216	դրշ.
Արշաուհի Ֆ. Դ. Ֆնտիլեան	108	»
Ոմն	108	»
Տ. Զաւէն Բահանայ (Պրուսացի)	10	»
Ոմն	5	»
	447	
Գումար նախորդ ցանկերուն	258	
Համագումար	705	դրշ.

Այս 447 դրշ.ի գումարն, ինչպէս նաեւ ուրիշ նպաստներ ալ՝ եթէ յանձնուին «Մասիս»ի խմբագրութեան, Ազգ. Պատրիարքարանի միջոցաւ յաջորդաբար պիտի հաստատենք այդ թուառ ընտանիքին։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը՝ իր անուան տար

Ս. Պատրիարք Հայրը չկրցաւ նախագահել Ժողովին, անընդհատ շնորհաւորական այցելութիւններ ընդունելու զբաղած ըլլալով։

1. Ժողովը Բերայի քահանայից դասուն և Թաղական Խորհրդին մատուցած հաւաքական մէկ տեղեկագիրը կարդաց և տեղւոյն եկեղեցիին վրայ քահանայ ձեռնադրուելու համար ներկայացուած երկու ընծայացուներուն՝ Ճէպէճեան Պօղոս և Փափազեան Վահան տիրացուներուն ի ձեռին ունեցած փկայագիրները նկատողութեան առնելով և անոնց կրօնական գիտելիքներու և եկեղեցական երգեցողութեանց մէջ ունեցած հմտութիւնը քննելով, ստուգեց անոնց արժանաւորութիւնը և գործադրութիւնը յանձնեց Ս. Պատրիարք Հօր։

2. Դարձեալ Բերայի քահանայից դասուն և Թաղական խորհրդին զատ զատ ներկայացուցած պաշտօնագիրները նկատողութեան առաւ. Թաղական խորհուրդը կ'առաջարկէր որ Ֆէրիգիւղի եկեղեցիին մէջ պաշտօնավարող Տ. Գէորգ քահանայ Անանեանը Բերայի քահանայից դասին մէջ ընդունուի, իսկ քահանայից դասը կը հակառակէր այս առաջարկին։ Ժողովը որոշեց ի ներկայութեան Ս. Նախագահին այս մասին հարկ եղած տնօրինութիւնը ընել։

3. Ժողովը յարմար դատեց վարդապետական գաւազանի մասնաւոր իշխանութիւն տալ Ամէնեան Տ. Մատթէոս և Մկրտիչեան Տ. Կարապետ աբեղաներուն, և որոշեց առաջնոյն համար յանձնարարել Տ. Գրիգորիս Արքեպիսկոպոս Ալէքսիճեանի և երկրորդին համար Տ. Մեսրոպ եպիսկոպոս Սուքիասեանի՝ տալ վերոյշեալներուն վարդապետական շորս մասնաւոր իշխանութիւնները։

4. Ուսումնական Խորհուրդը պաշտօնագրով մը Ժողովին յանձնած էր Պ. Արամ Բժշկեանի երկասիրած հայկական և եւրոպական ձայնագրութեան ազգ. վարժարաններու մէջ ընդունելու մասին պատրաստած տնօրինութիւնը։ Ժողովը հարկ տեսաւ նոյն տպագրեալ դասագիրքը անգամմը աչքէ անցընելէ ետքը պէտք եղած տնօրինութիւնը ընել։

5. Ժողովը նկատողութեան առաւ զամբիւղով թաղման խնդիրը և հարկ եղած տեղեկութիւնները լսելով, յանձնեց Ս. Պատրիարքին՝ հարկ եղած տնօրինութիւնը ընել Տ. Պօղոս քահանային նկատմամբ։

Ասոնցմէ զատ կարգ մը ամուսնական խնդիրներով զբաղեցաւ։

ՌՈՏՕՄԹՈՑԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ռ.տոմթոյէն կը գրեն մեզ.

«Նախորդ շաբթու Ս. Յովհաննեան երկսեռ վարժարանի շրջանաւարտներուն գեղարուեստական քննութիւնները աւարտեցան, իսկ այս շաբթու (20 յուլիս—25) տեղի ունեցան բեմականի ընդհանուր քննութիւնները, որոնց ներկայ եղան ընտրուած քանի մը մասնախմբի մը անդամները փոխն ի փոխ։ Առաջնորդ Տ. Յովսէփ Մ. Վ. Այվազեան բացակայ ըլլալով, Տ. Բարթուղիմէոս քահանան փոխանորդաբար ներկայ գտնուեցաւ քննութեանց և Մանկապարտէզի հանդէսին։ Մանկապարտէզին համար բոլորովին ընտանեկան ու պարզ հանդէս մը կազմակերպուեցաւ շաբաթ կէս օրէ ետքը, աղջկանց առանձին տընտեսութեան և ձեռագիտութեան դասերուն քննութենէն յետոյ։ Ներկայ էին բազմաթիւ տիկիններ, օրիորդներ և Թաղ. Խորհրդին անդամները։ Մանկապարտէզին պզտիկները յստակ արտասանութիւններ ըրին, երգեցին և ժիր ու Բոլոս խաղացին։ Դաշնակ կամ որ և է երաժշտական գործի չըլլալուն համար, պզտիկները իրենք ստիպուած էին երգել ու պարել, այնպէս որ հանդէսին բնական արտայայտութիւնը աւելի կենդանի եղաւ։ Բոլոր պզտիկներուն շաբաթեղէն բաշխուեցաւ։ Հանդէսը երբեմն ընդմիջուեցաւ շրջանաւարտ օրիորդներուն ձեռագիտութեան գործնական փորձերովը։ Առանց իրենց մէկ ընկերուհիին վրայ շաւիղ առնելով, միևնոյն ժամուն մէջ ձեւեցին կտաւը և տոպրակ մը կարեցին ու հագցուցին անոր։ Բոլոր հանդիսականները յետոյ այցելեցին ձեռագործի սրահը, ուր պատուոյ նուրբ բանուածներու հետ ցուցադրուած էին, բոլոր մեծ ու պզտիկ ձեռագործները՝ գրեթէ 400 կտորի չափ, վարժարանի վերջին եռամսեան արդիւնքը։ Ձեռագիտութեան և ձեռագործի ուսուցչուհին է Օր. Դիմեզարդ Թահտաճեան։

Ս. Յովհաննեան վարժարանը այս տարի ունի 10 մանչ և 8 աղջիկ շրջանաւարտ, ամէնքն ալ ալէկ տարիքի մէջ, 14—17 տարեկան։ Վկայագիրներու բաշխման հանդէսը պիտի կատարուի՝ երբ Առաջնորդը վերադառնայ իր թեմական այցելութիւններէն։

—Տ. Յովսէփ Մ. Վ. Այվազեան՝ էլիպսոյու. Տարտանէլ այցելելէ յետոյ, այս պահուս կը գտնուի Էգիպտոս։ Շաբթուս մէջ Ռոտօսթօ կը սպասուի։

—Այս շաբթու (23 յուլիս) Էտիրնէի վիլայէթին կրթական քննիչը այցելեց Ս. Յովհաննեան վարժարանը և ներկայ գտնուեցաւ թուրքերէնի ու ֆրանսերէնի քննութեանց։ Քննիչ էֆէնտին խօսք տուաւ Մէարիֆի կողմէ աւելի կարող ուսուցիչ մը նշանակել տալ այս տարի։ (Ռոտոսթոյի վարժարաններուն թուրքերէնի ուսուցիչը Մէարիֆի տեսչութեան կողմէ կ'ընտրուի և կը վճարուի)։ Քննիչ էֆէնտին այցելեց ձեռագործի սրահը, պտտեցաւ ամբողջ վարժարանը, իջաւ եկեղեցին և գոհ տպաւորութեան տակ մեկնեցաւ, փափաք յայտնելով դպրոցի տնօրէնին որ իրենց յաջողութիւնները միշտ մշակուին։

ՀԱՐԿ ԵՂԱԾ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԵՒ ՀԱՐԿ ԵՂԱԾ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ.

Կրօնական Ժողովին որոշմանց կարգին մէջ կը գտնենք հետեւեալները.

Ժողովը նկատողութեան առաւ զամբիւղով թաղման խնդիրը և հարկ եղած տեղեկութիւնները լսելով, յանձնեց Ս. Պատրիարքին՝ հարկ եղած տնօրինութիւնը ընել Տ. Պօղոս քահանային նկատմամբ։

Կրօնական Ժողովին որոշման այս բանաձեւը սպասուածին աւելի մութ է եւ անորոշ։ Ինչ են եղեր արդեօք «հարկ եղած տեղեկութիւններ» զոր առեր է. հանրութիւնը որ իր կրօնային զգացումներուն մէջ այնքան վիրաւորուած զգայ ինքզինքը՝ այդ գայթակղական դէպքին, իրաւունք չունի՞ միթէ գիտնալու թէ ի՞նչ եղած է Պատրիարական Փոխանորդ Հօր եզրակացութիւնը. դէպքը ճիշդ է թէ սխալ. բանաձեւ յանցաւո՞ր է թէ արդար։ Եղածը պարտկելու դրութիւնն է պարզապես զոր անգամ մը ալ նուիրագործել կ'ուզեն մեր եկեղեցական հայրերը այս պարագային մէջ։ Եւ բանի որ չեն համարձակիր հրապարակել ամբաստանուած բանաձեւին մեղադրութիւնը, ինչ նպատակով Ս. Պատրիարք Հօր կը յանձնեն «հարկ եղած տնօրինութիւնը ընել»։ Արդեօք յանչախա՞չ մը նուիրել մտադրած են. այս խնդրին մէջ մինչեւ հիմայ բրռնուած ընթացքին դատելով, ասոր ալ չի պիտի զարմանանք։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Մեծ. Յակոբ Պահրի էֆէնտիի հարանեաց առթիւ՝ փոխան ծաղկեփունջի մէկ օսմ. ոսկի նուիրած են հիւանդանոցիս Յովսէփ էֆէնտի Սըրոփեան և ընկերութիւն։

Հանգուցեալ Գրիգոր էֆէնտի Պալեանի յուզարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեփունջի մէկ օսմ. ոսկի նուիրած է հիւանդանոցիս Եղիա էֆէնտի Վէզիրեան՝ նաև Բարեղ էֆ. Թէքէեան 95 դրուշ։

(Կնիք)

Սկիւտարի Ս. Խաչ վարժարանին աղջկանց Խնամակալուհի Տիկին Անանիկ Համամճեան զրկած է մեզ հետեւեալ նուիրատուներուն ցանկը, (որ կը սկսի 1893 թուականէն) հրապարակաւ յայտնելով իր շնորհակալիքը նուիրատուներուն։

Հարատեւաց առթիւ զրկուած ձեռագործներու փոխարժէքը.

Տիկին էֆտիկ Բապարաճեան՝ 120, Ռուբէն էֆ. Սէմէրճեան՝ 100, Գազանճեան էֆ. 540, Արամ էֆ. Պետրոսեան՝ 108, Գէորգ էֆ. Պիւպիւլեան՝ 216 Մարտիկ էֆ. Սարաֆեան՝ 119, Երուանդ էֆ. Սարաֆեան՝ 40, Յակոբ էֆ. Եսայեան՝ 216 Պետրոս էֆ. Քիւրճիխանեան՝ 216, Սմբատ էֆ. Բեռթիպեան՝ 324. Տ. Նիկողոս էֆ. Խմէրեան՝ 540, Կարապետ էֆ. Խաչատուրեան՝ 216։ Գումար 2755դրշ.։

Դրամական նուէրներ՝

Պապիկ էֆ. Դալլբնեան՝ 54, Մարտիկ էֆ. Գալբեան՝ 40, Արամ էֆ. Պետրոսեան՝ 20, Մաթոս եւ Աբրիկ էֆ. Ալնճեան՝ 500, Տիգրան էֆ. Գարակէօզեան՝ 108, Ռուբէն էֆ. Սեմերճեան՝ 40 Գումար 3517 դրուշ։

Տիգրան էֆ. Կիւմիւշկերտան՝ ծրար մը պատմայ։

Հեռագրական նորութիւններ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

Ֆէթվախանէի քարտուղար առնուանուեցաւ Մէտհիէի Նախկին դատաւոր Իպրահիմ Էհկէմ էֆ.։ Թէգիգաթը Շերիյէ Ժողովին անդամ առնուանուեցաւ Ղալաթիոյ Նախկին դատաւոր Ապտիւլլաթիֆ էֆ.։

—Գասթէմունիի նահանգին Էվգաֆի հաշուակալ անուանուեցաւ Հաֆեպի Էվգաֆի հաշուակալ Բիզա էֆ. որուն յաջորդեց Դոնեայի հաշուակալ Ահմէտ Բասիմ էֆ. ասոր ալ յաջորդեց Գասթէմունիի հաշուակալ Հասան Շէվգը էֆ.։

—Ա. կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ կայս. անձնական Գանձուն արքունի կալուածներու և գնումներու յանձնաժողովին նախագահ Հիւսէյին Ֆիքրի էֆ.ի։

—Լիագաթի ոսկի շքադրամ՝ 30դդ կիսարաժնին հրամանատար Հիւսէյին փաշայի։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՇԲԱԴՐԱՄ.—Կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ հեռագրական ու թղթատարական վերատեսչութեան պաշտօնեաներուն ալ հելլենական պատերազմի շքադրամ տրուի։

ՍԵՐՊԻՈՒՆ դեսպան Պ. Նովաքովիչ, առաջին թարգմանին հետ. առջի օրը կայս. պալատ գնաց և տեսակցեցաւ առաջին քարտուղար Թահսին պէյի հետ։

ՀԵԼԼԷՆ ԴՐՕՇ.—Ձեռնհաս իշխանութիւնը նկատելով որ կը չտանայ թիւը այն նաւերուն որոց տէրերը կամ նաւապետները օսմ. հպատակ ըլլալով հանդերձ հելլէն դրօշ կը պարզեն, Բ. Դուռնէն այս մասին հրահանգ ուղեց։

ԹՈՒՐՔԵՒՀԵԼԼԷՆ հիւպատոսական պայմանագրութեան խառն յանձնաժողովին հելլէն անդամ Պ. Տուրուպի, որ Քանդրոլի յանձնաժողովին մօտ հելլենական գոմիսէր կարգուած ըլլալով Աթէնք գնաց, տեղեկագիր մը մատուցեր է նախարարութեան, ներկայացնելով հիւպատոսական պայմանագրութեան համար երկու կողմի պատուիրակներուն ընդունուած յօդուածները և ցարդ վէճի տակ եղածները։

ՌՈՒՍԻՈՅ կայսեր դբօսանաւը Սլոնդրբրդ, Նաբոլիէն Ռուսիա դառնալու վրայ ըլլալով, վաղը Վոսիորէն պիտի անցնի եւ մէկ քանի օր մնալէ յետոյ Սեւ ծով պիտի ուղեւորի։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ դեսպանը երէկ Կ. Պոլսէն մեկնելէ առաջ այցելութիւն տուաւ Յունաց Ս. Պատրիարքին եւ Երուսաղէմի Պատրիարքական փոխանորդին։

ԿՈՐՈՅ առուսական ընդհ. հիւպատոս Պ. Մաքսիմով իր պաշտօնատեղին ժամանեց։

ՅՈՒՆԱՑ Ս. Պատրիարքը կ'ուսումնասիրէ Պոսնայի և Հերսէքի օրթոդոքս ժողովուրդին պատուիրակներուն եկեղեցական իրերու համար տուած ծրագիրը, որ ի մօտոյ Սինոդին պիտի ներկայացուի։

ՍԵՐՊ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐ.—Կայս. կառավարութիւնը, կ'ըսէ Մոնիթէօր, արտօնեց սերպ վարժարաններու բացումը Մանաստիրի Նահանգին մէջ, Կոսիչինա, Պրոտ և Կոշնիցա. նոյնպէս եկեղեցիի մը կառուցումը Մէրէզի մէջ։ Նոյն նահանգին մէջ ուրիշ մէկ քանի սերպ վարժարաններ ալ պիտի հաստատուին։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՓՈՂՈՑՆԵՐԸ.—Պետական Խորհուրդի ելմտական ճիւղը նկատելով որ Պոլսոյ, Պէյքթաշի և Բերայի փողոցներու նորոգութեան գործը անկանոն եղանակաւ յանձնուած է Պ. Բէյլէթիի, որոնց այս մասին կարեւորը գործադրել, նոյնպէս փողոցներու շինութիւնը եթէ մաս առ մաս յանձնառուներու տրուի, տէրութեան գանձին համար շահաւոր կ'ըլլայ։

ԱԶԳԱՐԱՐԱԳԻՐ.—Տպագրական Տեսչութիւնը նկատելով որ Մալթ-մոն ու Սէրվէր կանոններու հակառակ կը գործեն, ծանոյց արտօնատիրոջը որ զգուշանայ։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՅԱՌԱՋԴԻՄՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ.—Էնդիէճանպոնս Բոնմէն այս խորագրին տակ կը ծանուցանէ թէ, կ'ըսէ Իգպամ, Թուրքիա արագաքայլ կը յառաջդիմէ։ Վերջերս օսմ. կառավարութենէն մենաշնորհ ուզուեցաւ Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքները էլեկտրական լուսով լուսաւորելու համար։ Կ. Պոլսոյ մէջ թրամուէյի նոր գիծեր հաստատելու խորհուրդ կայ։ Բարիզի ջրանկիր խումբին նման խումբ մը պիտի կազմուի և հարկ եղած ջրանները և գործիները ի մօտոյ պիտի գնուին։

ԲՈՒԱՑԻ Ցունաց Այիթբիատա եկեղեցիին մէջ յառաջիկայ կիրակի գոհաբանական աղօթքներ պիտի կարդացուին Սերպիոյ Ալէքսանդր թագաւորին անուան տօնախմբութեանը առթիւ։ Ցեռոյ դեսպանատան մէջ շնորհաւորութիւն պիտի կատարուի։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ քիչկներու երեւելիները մէկ քանի շաբաթ առաջ խնդրագիր մը մատուցանելով եգիպտական կառավարութիւն, գանգատեցան ընիկներու յատուկ վարժարաններու անբաւականութենէն և խնդրեցին այդ կարգի նոր հաստատութիւններ հիմնել։ Կրթական նախարարութեան խորհրդական Եագուպ Արթին փաշա պատասխանեց թէ առ այժմ կարելի չէ ազերբայրաներու խնդիրը կատարել, բայց ապագային կարգադրութիւն մը պիտի ըլլայ եթէ պարագաները ներեն։

—Լուքսորէ Ասուան չինուած երկաթուղիին բացումը պիտի կատարուի օգոստոս 15ին և կառախումբերը նոյն օրը պիտի սկսին երթևեկել։

—Անգլիական երրորդ կարգի Քոսոֆ յատաւորակը Բռռ-Սայիտ ժամանեց։ Ունի 1770 թոնս տարողութիւն, 3500 ձիաւոյժով մեքենայ և վեց թնդանօթ։ Սնաբփ անգլիական փաքը մարտանաւ մը ալ նոյն տեղը հասաւ։ Ունի 470 թոնս տարողութիւն, 2 թնդանօթ և 72 նաւազ։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ.—Եգիպտոսի երկաթուղիներու նախորդ պաշտօնեայ Անթուան պէյ Եուսուֆ Լուքֆի կայս. կառավարութենէն մենաշնորհ խնդրեց Դամասկոսէն Գահիրէ, էլարիշի ճամբով, երկաթուղի մը շինելու համար։

ԼԷՊԻՊ Պէյ, առաջին ընդհ. դատախազ Վճռաբեկ Ատենին, իր հիւանդութեանը պատճառաւ հրաժարեցաւ պաշտօնէն։

ԼՈՆՏՈՆԷՆ կը հեռագրեն թէ Եգիպտոսի Խիվէութիւնը ակէ վերջը իր բոլոր ելմտական գործերը նորահաստատ եգիպտական պանքային միջոցաւ պիտի կատարէ։

ՍԼԱՆԻԿԷՆ կը գրեն եւրոպական լրագիրներէն մէկուն թէ, կ'ըսէ Թահէրթրոմոս, քաղքին պուլկար վաճառականներուն և սերպ հիւպատոսին միջեւ դէպք մը պատահեր է։ Վաճառականները աղերսագիր մը տալով կուսակալին ու հիւպատոսներուն, յայտարարեր են թէ Սերպիոյ հիւպատոսը, կարգ մը պատրուակներով, արգելք կ'ըլլայ իրենց զրկած ապրանքներուն Սերպիա մտնելուն։ Ասոր վրայ կուսակալը գրաւոր բացատրութիւն ուզեր է սերպ հիւպատոսէն և վերջապէս խնդիրը մատուցուեր է Բ. Դրան։

ԴԱՏԱԿԱՆ նախարարութիւնը, Նիկոմիդիոյ կառավարչին տեղեկագրին վրայ, գրեց Ներքին գործոց նախարարութեան թէ Նիկոմիդիոյ քանոնը անբաւական ըլլալով, նոր չէնք մը չինել անհրաժեշտ է։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ նախարարները որոշեր են որ իրենց կողմէ մէկ մէկ պաշտօնեայ՝ Ռուսճուքի մերտպոլիտին նախագահութեամբ՝ յանձնաժողով մը կազմելով որոշեն Պալաթու պուլկարական եկեղեցիին օծման կանդեպին ծրագիրը։

ԵՐԿՐՕՇՆԱՐԹ.—Յուլիս 16 ին Ավլոնեայի մէջ երկրաշարժի թեթեւ ցնցում մը զգացուելով հինգ բոպէ տեւեր է։

ՍՊԱՆԻՈՅ դեսպանատան առաջին քարտուղար Պ. տը Զաեաս որ ձիէն իյնալէն ի վեր Ռուսիոյ հիւանդանոցին մէջ կը դարմանուէր, ապաքինած ըլլալով շաբաթ օրը դուրս ելաւ եւ երկուշաբթի Բարիզ գնաց իր հօր հետ, որ Կ. Պոլիս եկած էր տղան տեսնելու։

ԽՏԻՎին ընտանիքէն Ֆուատ փաշա Իտալիոյ մէջ հարսանիքի հիւանդացեր է։

ԵԱՆԵՒԻ նահանգին ծովեզերքներուն համար պահակ որոշուած Ադիֆէ ու Ֆոխիճ թորփիլանաւերը Բրէվէզա հասան։

ԱՇՏԱՐԱԿԻՍԻ մէջ թիֆօ երեւան եւլած ըլլալու լուրը կը հերքուի։

ՈՒԽՏԱՒՈՐՆԵՐ.—Կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ Հիճազէն Պէրութ ժամանած աղքատ ուխտաւորները կերակրուին և իրենց ծննդավայրերը զրկուին։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆի սահմանագլխին վրայ շինուելիք աշտարակներու, ճամբաներու և մթերանոցներու կառուցման ծախքը Սելանիկի կառավարութեան ստուկէն պիտի վճարուի և չինութիւնները այս տարի պիտի աւարտին։

ԶՐԱՆԿԵՐՆԵՐՈՒ ԽՈՒՄԲԸ.—Նախարարներուն Խորհուրդը, Ջրհանկիր զօրաց հրամանատար Զէյնէլի փաշայի մէկ տեղեկագրին վրայ զոր մատոյց Գատրգիւղի վերջին հրդեհին առթիւ, որոշումներ տուաւ, որոնք Մեծ-Եպարքոսին կողմէ հաղորդուեցան ձեռնհաս պաշտօնարանին։

ԿԷՑՎԷ գիւղաքաղաքին մէջ երեք շերմատուն պիտի շինուին։

ՆԱՀԱՆԳի մը պաշտօնաթերթը երբ նոյն նահանգին մէջ տեղ մը ուրիշ տեղ փոխադրուի, ձրիաբար պիտի տարուի, առանց թղթատարի ծախք վճարելու։

ԶՐԱՄԲԱՐՆԵՐը.—Կ. Պոլսոյ ջրամբարները ի մօտոյ պիտի նորոգուին յատուկ յանձնաժողովի մը հսկողութեամբ։

ԳՍՍԱՊ ՍՈՄԱՑԻ երկաթուղիին գիծը մինչեւ Պանորմա երկարելու համար խնդրուած մենաշնորհը պիտի տրուի։ Այս գիծը Սմիրնայէ Պալըքէսիր և անկէ Պանորմա պիտի շինուի։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԷՆ կը գրեն թէ քաղաքին բարեզարդութիւնը փութով կը կատարուի։ Հին տուները վար առնուելով, փողոցները կ'ընդարձակուին. մանաւանդ Պապը Խալիլի պարոցային դրաց։ Վար առնուած տուներուն տեղ նորեր պիտի կառուցուին։

Պ. ՍՈՒԽՈԹԻՆ, Եանեայի ռուսական նոր հիւպատոսը, իր պաշտօնատեղին ժամանելով, պաշտօնական այցելութիւն տուեր է կուսակալին որ փոխադարձաբար պատասխաներ է։

ԹՐԱՄՈՒԷԻ.—Սէլանիկի վաճառականները ու երեւելիները խնդրեր են կուսակալէն որ չուկայէն մինչեւ կառավարական պաշտօնատունը թրամուէյի գիծ մը շինուի։

ԻԶՄԻՐի լրագիրները կ'ըսեն թէ Սուլթանէ չամիչին նոր բերքէն անցեալ ուրբաթ 150 կենդինար ծախուեր է, օրան 4 դրշ. 35 փարայէն. պատրաստ կայ 2500 կենդինար։

ՊԱՆՏՐՄԱՑէ կը գրեն Սապոհի թէ Պրուսայի կուսակալի փոխանորդը անցեալ ուրբաթ օր հոն ժամաներ է։ Քննական պտոյտ մը կատարելով, տեսեր է թէ բանտը աղտոտ է և ասկէ զատ մօտը գտնուած ախոռի մը մէջ գաբշհոտութիւն ալ կայ. անմիջապէս հրամայեր է մաքրել և բանտարկեալներու առողջութեանը հոգ տանիլ։ Ելմտական գործառնութիւններն ալ քննելով, թերութիւններ նշմարեր և ազդարարեր է որ լրացնեն։ Թաղապետութեան վիճակն ալ կանոնաւոր չը գտնելով հրամանգներ տուեր է։ Թաղապետութեան հասոյթներուն ապօրէն գործածութենէն զատ, հաստատուեր է նաև թէ թաղապետական ժողովին ընտրութեան առթիւ գեղծումներ գործուած են։ Կ'ըսուի թէ նախագահն ու անդամները պիտի փոխուին։

ՄԱՐԴԱԶԱՓՈՒԹԵԱՆ գործածութեան եղանակը ուսուցանելու նպատակաւ Բարիզէն մասնագէտ մը երկու ամսուան համար Կ. Պոլիս պիտի գայ։

ԿԱՄՈՒՐՋԸ.—Ելմտական բարենորոգումներու յանձնաժողովը որոշեց Գարաքէօյի կամուրջին նորոգութեան համար ըլլալիք ծախքը և նորոգութեան եղանակը։ Այս որոշումը հաղորդուեցաւ Մեծ-Եպարքոսին։

ՀՐԴԵՀ.—Երէկ գիշեր եկած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Սէլանիկի Գարասուանուն տեղը պատահած հրդեհէն Ալաթինի ջաղացքը այրեր է. մեծաց հարիւր հազար ոսկի կը հաշուուի։

ԿԵՄԼԷՑԻԿի Պէյլի գիւղին մէջ յուլիս 15ին Բանսօղլու Գրիգոր իր հօրը հետ արտին մէջ քնացած պահուն, նոյն գիւղացի Բաղուհօղլու Ազնիւ կացինով սպաններ է Գրիգորը։ Ոճրագործը ձերբակալուեր է։ Ոճրին շարժառիթն է աղջկան մը խնդիրը։

ՈՁԺԻ ԴԵՂ.—Եէտիգուլէի մէջ Բաղի անուն մարդ մը տգիտութեան զոհ գնաց։ Իր բարեկամներէ մէկը ոյժի դեղ տուած էր իրեն։ Բաղի ախորժակով կերաւ, երիտասարդական կորովը ստանալու յուսով, բայց այնչափ ուժգնցաւ որ մէկ քանի ժամ յետոյ մեռաւ սաստիկ խիթերով տառապելէ ետքը։ Գատրի ձերբակալուեցաւ։ Ոստիկանութեան բժիշկները դիւանագիտութիւն կատարեցին։

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ Ատենը տասներկուգ տարուան տաժանակիր աշխատութեան դատապարտեց Հաճի Տիմիթրի անուն չարքաշ մը որ Ղալաթիոյ մէջ Եւտոքսիա անուն կինը սպաննած էր։

ՍԻՐԲԼԷՇԻի մզկիթին ճէմիչներուն մէջ կոչկակար Մէհմէտը խղդել փորձող ոճրագործներէն մէկը, Մինա, ձերբակալուեցաւ։ Մէհմէտ հաստատեց թէ այդ մարդն է իր կողակիցը սեղմողը։ Քննութիւնները կը շարունակուին։

ՄԱԼԿԱՐԱՑի մէջ յոյն կին մը երեք մանչ զաւակ մէկտեղ ծներ է։ Թէ՛ մայրը և թէ՛ նորածինները առողջ են եղեր։

ՄԱԽՍՈՒՄԷի Հէրէֆէ լոգենաւը երէկ առտու Հայտար Փաշայէն կամուրջ երթալուն, Սելիմիէի բացերը անիւին մէկ տախտակը կոտրեցաւ և չկրցաւ ճամբան շարունակել։ Մախսուսէի ուրիշ երկու շոգենաւ Հէրէֆէի ուղեւորները առին։ Այս վերջինը քիչ յետոյ կրցաւ ճամբան շարունակել։

ՎԱՃՐԱԳ ՀԱՃՐ ՄԸ.—Եգիպտոսի մէկ գիւղին մէջ հայր մը իր աղջիկը թաղնաւորելով սպաններ է։ Հարցաքննութեան պատուն ըսեր է թէ աղջիկը սնուցանելու անկարող ըլլալուն համար սպաններ է։

ԱՃՐԱԾ.—Մէարիֆի քննիչ ժողովին նախագահ Ապտուլլահ Հասիպ էֆ.ի տան մէջ, առջի գիշերը, 13 տարեկան աղջկան մը հագուստները բռնկեցան ոգիով խառուած եփած միջոցին. մարմնոյն երեք չորրորդ մասը այրեցաւ։ Թէեւ դարմաններ եղան, սակայն անյոյս վիճակի մէջ է։

ԷՑՈՒՊԻ մէջ, առջի գիշերուան հրդեհը իմաց տալու գացող երկու նէօպէթճի երբ կը վազէին, Բէժիի դէտեր ուզեցին կեցընել զանոնք։ Վրանին խուզարկելու համար։ Նէօպէթճիները մտիկ չընին և ճամբանին շարունակեցին։ Ասոր վրայ դէտերը ետեւնուն ինկան և անոնցմէ մէկը կռնակէն ու թեւէն վիրաւորեցին դաշոյնով։

ՊԷՕՑԻԻԲՏԷՐԻի պարտէզներէն մէկուն մէջ առջի օր տղայ մը խաղացած պահուն ջրհորի մը մէջ ինկաւ։ Թէեւ շատ աշխատեցան, սակայն կարելի չեղաւ ազատել։

ԳԱՎԱՌի առջեւ երէկ առտու նաւաձիգ չոգենաւի մը նաւապետին տղան ծովը խնալով խղդուեցաւ։

Տ. ԽՍԱՁԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՍԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
Տեսնել 4ոդ երեսը

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԴԻՏԱՐԱՆ

Հետեւեալ տեղեկութիւնները մեզ հաղորդուած են այս առաւօտ 29 Յուլիս։

Կ.ՊՈԼԻՍ.—Ծանրաչափ 759.— Չերմաչափը 23 աստիճան։ Օդը ամպամած։
— կես օր, ժամը 4,50։

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ԴՈՒՐՍ.—Չերմաչափը ցոյց կու տայ։

Բարիզ 13, Վիեննա, Բեռլսպուրկ 19, Իզմիր 20, Պէյրութ 27, Հալէպ, Աքէնճ 28, Ֆաս 35 աստ. զրոյեն վեր։

Սեւ Ծովուն վիճակը Թիլիայի մէջ.—Թիչ պեկոմ։

VIN DE PEPTONE

Ստամոքսի հիւանդութիւնները կը դժուարացնեն մարսողութիւնը և յառաջ կը բերեն ջղաձգութիւն, կէս գլխացաւ, ճաչէ յետոյ թմրութիւն, որովայնի ուռեցում. իւրաքանչիւր ճաշի առնն խմուած գաւաթ մը Շաբօլիէ խոխոջաւոր գինի կը կանոնաւորէ մարսողութիւնը և կը սնուցանէ հիւանդները։

ՀԱՐՍՆԻԲԻ ՄՈՄԵՐ

ՄԵՍՐՈՊ ՀԻՒՍԼՕՐԻՆՀԱՆ

Հանրածանօթ ծաղկավաճառ և զարդարող հարսնիքի մոմերու, Գամանտոխանի անկիւնէն փոխադրուած է Զաքմաքճիլար եօթուլ Մեծ Նոր խան վարի յարկ թիւ 47, ուր կը վաճառէ հարսնիքու համար ծաղկաւէտ կըրանդներ, քողքեր, ձեռնոցներ, ևն. և կը զարդարէ ՀԱՐՍԻ ՄՈՄԵՐ վայելուչ և ճաշակաւոր, համեստ գիներով։

ՄԳՈՒԻ ՄՈՍԻԻ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Երլտզլ, Կ. Պոլիս, 13 դեկտ. 1388

Պարոնայք Մգող եւ Գուն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական զբաղմունքս կարող եմ փորձեր ընել, այլ համաձայն ուրիշներուն փորձերուն եւ այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը այտարարեմ որ մեր Մարիա ծկան իւղն իր այս վիճակին մէջ գլուխաւ խմուելով եւ մարսուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս ախտաբուժական գիտութիւնն ի վաղուց անտի ուսկած է, մասնաւորապէս այդ յաջող պատասուութեան մէջ։ Տ.Ս.Ս. ՄԱՎՐՈՅԵԱՆ ՓՇՆԱ
Բժիշկ Վեհ. Սուլթանի

ԳԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	25	02
Ամէնէն բարձր գին	»	25	03
Ամէնէն վար գին	»	24	39
Ռումէլիի երկաթ. գոց.	Ֆր.	110	25
Ամէնէն բարձր գին	»	110	50
Ամէնէն վար գին	»	110	12

ԲԱՑՈՒՄ 29 Յուլիս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Ք. Կ.	24	05
Ռումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	110	50
Օսմանիյէ		125	—
Ռէժի		295	—
Օսմ. Պանքա		13	—
Քէյտի ժէնէրալ ՕՍՍմ.		9	10
Երկրագործական Պանքա		7	30
Մօս. Օմ. Շանժ է Վալէօր	Ա. Ո.	3	16
Օսմ. Ապահ. Հայ.		4	15
Թրամուէյ բաժնեթ.		775	—
» ժուլիանես		275	—
» պարտաթ.	Ֆր.	505	—
Տէրբոսի ջուրի ընկ.	»	318	50
Քարափ Կ. Պոլսոյ	»	455	—

ՍԹԻԼԱՆՑ

Քոնսոլիտէ ուն օրուան	Օ. Ո.	3	—
» մէկ ամսուան	»	—	—
Բսմ. երկթ. ուն օրուան	»	—	—
» » մէկ ամսուան	»	—	—

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԷՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	09
Անգլիական ոսկի	»	109	34
Բոլ էմբէրիալ	»	90	15
Քրիմիյ	»	51	00
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	01
Մէճիտիէ	»	97	10
Ռուպլի Թղթադրամ	Օ. Ո.	8	59

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	15
» » » չէք	»	119	37
Բարիզ » » »	Ֆր.	23	02 1/4
» » » չէք	»	22	92 1/2
Պերլին անտոկոս չէք	Մարք	18	56
Վիեննա չէք	Ֆիոր.	10	91

ԵՒ

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգլ. Ոսկի 1,000,000

ՖԻՆԻՔՍ

Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ աւելի քան մի դար առաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութիւն մէջ՝ որոյ բաժնետէրք Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։ Դրամագլուխը և պահեստի դումարը կը հասնի 4,000,000 անգլիական ոսկի։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մէկ գլխաւոր ապացոյցն է 20,000,000 Անգլիական ոսկւոյ դումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի ցնցեալներուն համար։

ESTABLISHED 1782

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կոյծական՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միյնորդութեամբ ստորագրելոցս, որ ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած ցնցումները։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ.Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ Ծովու եզերաց, Զալաթիա, Պանք Օթոմանի վարի քովը Վիթալիս խան, գետնայարկ թիւ 1

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԼՐԱՍԲԷՐԻ

Պէյբութի վէ ճիվարը իլէ թարպլուսը շամ տախիլինտէ պուլունան ասաքիրը չահանէ իչուն մուգթազի երզադ մահալլէրինճէ մէվգբի միւնագասաեա վազ օլունտուղունտան երզադը մէգքիւրէեի պուրաճա իթաեա թալիպ օլանլարընը մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազիմաթը ուժումիէ տայիրէսինէ միւրաճաաթ իլէմէլէրի իլան օլունուր։

Նօ. 16 3—3

* * *

Նիզամիէ չաեր անպարընա միւպայեա օլունմագ իւզրէ մէվգբի միւնագասաեա գօնուլան 10,000 գանթար ճէտիտ սամանընն պէհէր ճէտիտ գանթարը 15 ղրշ. տա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ իչպու թէմմուզը բուսմինին 29ընճը չարշէնպիհ կիւնի գարարը գաթիսի վիրիլէրէք իրթէսի բէնչէնպիհ կիւնի 100տէ 5 թէնղիլ գապուլ օլունճաղընտան մէգքիւր ֆիյաթտան թէնղիլաթ իճբասը իլէ մէգքիւր էլ մըգտար սամանընն իմասընա թալիպ օլանլարընը միւտէմը մէգքիւրէտէ մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ուժումիէ տայիրէսինէ միւրաճաաթ իլէմէլէրի իլան օլունուր։

Նօ. 17 3—3

* * *

Նիզամիէ էրզադ անպարը իչուն պիր սէնէ զարֆընտա մուգթազի 300 պին գրեէի ճէտիտ ոզանընն պէհէր գրեէի ճէտիտ սիմ մէճիտիէ 19 ղրշ. հիսապը իլէ 22 բարաեա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, աղօսթօսընն 2ինճի բազար կիւնի գարարը վիրիլէճէկինտէն թէնղիլը ֆիյաթլէ իմասաեա թալիպ օլանլարընը մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազիմաթը ուժումիէ տայիրէսինէ միւրաճաաթ իլէմէլէրի իլան օլունուր։

Նօ. 15 2—3

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ. ԲԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏԱՍԽ ԴՈՒՄԱՐ

906,000,000 ՖՐԱՆՔ

Ֆուրիէ-Ռիշա յ Ռ-ոպ

Փարիզ, 16, Պուլվար տէ գ'Իթալիէն. 1, 3, իր Լը Բէլ Ֆիլ փողոցի սեփական շէնքին մէջ

1845ին հիմնուած է վրէ

Ապահովագրութիւններու վճարուած 1 Մէյլիոն 123,000000

1895ի դրութեամբ

Ապահովագրեալներու վճարուած 87,000000
Հասոյթ 156,000000
Նոր ապահովագրութիւն 661,000000

1896 յունուար 1

Ուսանող եւ անշարժ կալ. յ'Եւրոպա 40,00000
Ցաւելեալ դրամագլուխ 121,00000
Ընդի ապահովագրութիւնը 1 Մէյլիոն 141,00000

Ցնդեղական ապահովութիւն

Շահաբաժիններու բաշխմամբ և ապահովագրեալներու վիրաւորեալներու՝ ի դէպ մահու

Գայանագրութեան նոր եղանակ

Սեպհական Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս ԱՅԱՆՑ ՎԵՐԱԳԱՀՈՒՄԻ ի մասին բնակութեան և ուղեւորութեան.

Հինգ տարի հաքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութիւնէն փոխառութիւններու որոց գումարընթանակուած է ապահովագրին մէջ. աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ. Ռիշիէ ի Թարպէ

188 Ժ. ՈՒ. ՀԱՒԻԹՕՎ ԵՒ ԸՆԿ.
Գլխաւոր գործակալ Վ. Ռ. ի խան, Զալաթիա

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ-ՐՔ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

(Ծանր գրենէրոտ վերայ յուրաքանչիւր գրենէ)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ակառաներն ալ անդամ կը լեցնեն. յատկապէս և բարեխառնաբար պայմանաւ։

Նորահնար եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր, և գիտցկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յոյր և նման բնական, գէտի յիսուրերի ըստ պարիզի, ծամողութեան, և ոգոտ արտասանութեան երաշխաւորեալ։

Բերանի հիւանդութիւնք կատարեալապէս կը բուժուին (ինչպէս նաեւ թրմբոցուցիչ գեղերու և ամենակատարելագործեալ ատ ատներու միջոցաւ, ուանց ցաւի ատաանեհանութիւն.

6.9. Ամերկ. սով. համաձայն ձմեռները կիրակի օրերն ալ, (Փետ- 1ն- ը) ինչպէս նաեւ ամեն օր, (Փետ- 1ն- էն) հիւանդ կրնգունին Բերայի գործատեղին

Գաղթականք կրնան դիմել իւրեանց բնակարանն, Ռիշ- 1 Խէ-ովիչ էֆոդի։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	ֆռանք 14,500,000
Պահեստի դրամ	» 26,504,000
Տարեկան հասոյթ	» 58,937,000

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և ասոնց մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագիներով։ 572

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ԳԱՒԵՒԻՊ ԱՕՏՈՒՆՄԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ—Գաբու, Ազանիտիս խան. 20 21 22

LONDON & LANCASHIRE FIRE

ԼՈՆՏՈՆ ԵՒ ԼԱՆՔԱՇԻՐ

ՀՐԴԵՀԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1862ԻՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 2,127,500 ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ

ԳՈՐԾԱԿԱՏԱՐ ՊՈՍԼԱԳԷՔ ՖԻՆՃԷՆՃԻԿ

Հէրկի Խան, Թիւ 2—3, Վոյվոտա էֆոդի, Զալաթիա

Առաջնակարգ Ընկերութիւն մէկ սա, իր առատաձեռնութեամբ, ճշդապահութեամբ և պատասխանատուութեամբ համբաւաւոր։

ՊԱՆԻ, ԹԷՈՏՈՐ ՍԹԷՖԱՆՈՒ

EMULSION SCOTT

ՍԿՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

աշխարհի մէջ լաւագոյն դեղն է

ԵՐԱԽԱՆԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ

ամէն տեսակ հիւանդութեանց համար։

Ամենէն ախորժահամ ձկան իւղն է «իրոֆոսֆիթ տը շօ է տը սուտ» ի հետ խառնուած։ Տղայք հաճոյքով կուլուն ճաշակել զայն։ Բնաւ ուրիշ դեղ մը ասոր չափ ազդեցիկ չէ, բուժելու համար

ՀԻՒԾԱԽՏԸ, ԽՈՑԸ (սըրաճա),
ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆԸ, ԾԻՐՈՒՄԸ,
ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՍԿՐԱԹԵՐՈՒԹԻՒՆԸ,
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒԺՈՒԹԻՒՆԸ,
ԹՈՒԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՀԱԶԸ,
ՀԱՐԲՈՒԽԸ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ,
և ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Գործարանին նշանը

Գործակատար Ի. Գ. Գոլիա. ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱՒՐԼ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՈՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԷ

ԸՆԴՔԼԷ ՀԷՐ, Կ. Պոլսոյ Ի Օրթաքոյ

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս
Ալպանս	1069	Գոմս	1497	Կոգզ	1011	Մալմս	724	Բօզարիս	1862
Ալէքթօ	3607	Գօնկօ	2906	Կրասնս	1695	Մարէնկօ	2273	Սարքֆօ	1113
Ամեէլօ	1541	Գօրսս	895	Լիբրօ	775	Մարգէլլօ	3709	Ցիբրիս	1735
Արիսսդս	2377	Տիտս	4311	Լիտալկս	1581	Միրաստս	3557	Սիլվիս	1193
Գասանս	1822	Ֆօմինս	937	Լինտու	3720	Միլս	1057	Սբէրս	1200
Գօրտոնս	1264	Տուրս	2333	Լօրդոնս	3600	Մանդէպէլլս	1735	Թասսս	1328
Գրաֆս	1076	Տրարս	1713	Հումպէր	596	Մուրիլլս	2419	Թ. Ուիլսն	1546
Գրիլնօ	841	Տինամս	504	Իպկս	2354	Նէրս	1083	Թօրիս	3827
Գրֆֆալս	4431	Էպրս	2464	Իտանս	5540	Օճիս	4100	Թօլէտս	1470
Դէլրս	1671	Էլտորատս	1520	Ճիւնս	1060	Օնէքարիս	4036	Թորբիտս	487
Գալիբաս	1337	Էշազզ	1481	Քլէսս	1053	Օրլանտս	1535	Ուրպինս	2429
Գամէս	1244	Ֆիտս	954	Քօլբինս	2207	Բալէրմս	1637	Վասրս	1914
Գաղս	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօմնս	1700	Թալս	510	Վօլտ	1289
Զրիակս	2729	Ֆլամինկս	849	Լէս	1053	Բիանքս	2229	Վօլնուրնս	2396
Միսէրս	1834	Ֆրանչիսքս	4582	Լէբանզս	2272	Բինանս	1663	Եէտս	1850
Դիս	2697	Կալիէնս	3069	Լիվերպուլ	1643	[illegible]	1613	Ժէրս	1200
Գօլորատս	4235	Կիրանս	1243	Լօրէնցս	3191	Բօմէս	1789		

Մէյտաս շոգենաւը, Նաւապետ Պօյդ, ընդհանուր վաճառքով Հէլէն հս հասաւ։

Հիւտու շոգենաւը, Նաւապետ Բօքս, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հալ և ամսոյս 12ին պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՐԻՋՕ

Թիւ. 17—18, Քիւչիւք Միւլէք խան, Զալաթիա

ՔՈՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

Ոբ. ոթը երկու անգամ կը քաշուի Լիվերպուլ և Ամերիկայ մէջ

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թօնս
Ումբրիա	7718	Պոմէռիա	4581
Եղրուրիա	7718	Սամարիա	3574
Սէրվիա	7391	Մարաթոն	2403
Ուրանիա	7268	Աղլաս	3293
Բասնիա	5587	Մարակոսա	2168
Ծէֆալանիա	5517	Թարիֆա	2246
Կալիա	4809	Բալ Ֆիրա	2144
Սիթիա	4537	Բրինիստա	1899
Ալէբրս	2148	Մորոգգս	1855
Ֆլասար	1875	Գամանիա	12050
Շերպուրկ	1614	Լաբրանիա	12050
Գազանանիա	4845		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ գործակատար
Thomas C. Joly
Ալիքսանտրիա խան, Թիւ 401
Զալաթիա 571

ԱԼԱԵՈՒՆՏԷՆ ԲԷՕԹԱՀԵԱ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 324 խառն Առտու	Թ. 326 խառն Իրկն.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 323 խառն Առտ.	Թ. 325 խառն Իրկն.
ժ. Վ.	ժ. Վ.		ժ. Վ.	ժ. Վ.
1 5	11 40	ամկն. Ակաեուէնտ ժմ.	12 30	11 5
1 25	12 —	ժմ. Քէօթահեա ամկն.	12 10	10 45

ԻՐՔԷԹԻ ԹԱՅՏԻՆ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1898 Յունիս 1էն սկսեալ մինչեւ յետոյ տեսակցութիւն

(Բոլոր կէտերն օրերէն) Եւրոպայէն եկեղեցի Կոստանդնուպոլսոյ երթեւեկութիւն

ժ. Վ.
10 15 Ր. Ա. Գվ.ենմ.Մէգ.Պէօյ.Թրպ.ենք.Պօյմ.Ր.Հս. (Հիսարի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի 37
11 45 ենմ Մզպ. Պէօյք. Քրմ. Թրպ. ենք ՍՍՆ. Պօյմ. Ր. Հիսար պիտի հաղորդակցի 40
12 35 ենմ. Մզպ. Պէօյք. Թրպ. ենք. Մրկ. Ր. Հիսար պիտի հաղորդակցի 39
1 15 ենմ. Մէգ. Պէօյ. Թրպ. Պէյզ. Բշպահ. Զպզ. Գնլ. Ա. Հիս. Գանտ. Վնք. (Վնք. պիտի հաղորդակցի Ուր.ները Զէնկ.Պէյլ. Գուզկ. Պէշ.) 45
1 45 ենմ.Մզպ.Պէօք. Թրպ. ենք. (ենք. պիտի հաղորդակցի) Պէշիկ. 43
2 10 ենմ, Մզպ.Պէօյմ. Թրպ. Պէյզ.Բշպ. Զպզ. Գնլ. Ա. Հիս, Գնտ Պէշիք. ուրքաթները Վնք Զնկ. Պէյլ. Գուզկ. 37
2 50 Ր. Ա.Գվ. ենմ. Մէգ. Պէօյ. Թրպ. ենք. Իսթ.Միր.Պօյ.Ր.Հիս.Պէպէք (Պէպէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) ուր. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշր. 44
4 30 ենմ. Մէգ.Պէօյ.Թրպ. ենք. ՍՍՆ.Միրկ. Պօյմ. Ր. Հիս. Պէպէք (Պէպէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) ուր. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշր. 40
5 45 ենմ. Մզպ. Պէօյք. Թարպ. Պէյզ. ենք.ՍՍՆ.Գանլ.Պօյմ. Ր.Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պէշ. 22
7 — ենմ.Մէգ.Պէօյ. Թրպ. Պէյզ. ենք. Մրկ.Ր.Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Պէյլ. Օրթ. Պէշիք. (Պէյզօզ Զիր-զար շոգ. հետ պիտի հաղ.) 21
8 — Ա.Ր. Գվ. ենմ. Մզպ.Պէօյ. Թրպ.ենք.ՍՍՆ. Պօյ.Ր. Հիս.Պէպ. Արն. Գրչ.Օրթ. Պէշիկ. 45
10 15 ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. ենք. Մրկ.Ր.Հ. Պէպ.Արն. Օրթ.Պշր. ուրբ. Պէյզօզ 32

Եկեղեցական Կոստանդնուպոլսոյ ընթացք

11 20 ենք. ՍՍՆ.Մրկ. Պօյմ. Ր.Հիս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշր. 21
11 — Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշր. 22
11 45 Ր. Հիս, Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ, Պէշր. 21
12 30 Ր.Հիս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օլթ. Պէշր. 32
1 20 Ր. Հիս. Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ Պշր. 22
2 — Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պէշր. Գպթ. 21
2 45 Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պէշ. 18
3 30 Պէպ. Արն. Գչ. Օթ. Պշր. 20
4 5 Պէպ.Արն.Գուր.Օրթ.Պէշ.Գպ. բացի ուր. 43
4 45 Պէպ. Արն. Գուր. Օրթ. Պէշ. 34
5 30 Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Գպ. բացի ուր.է 32
10 15 Ր.Հիսարէն ուղղակի Կամուրջ բացի ուր. 43
11 — Ընդհանուրէն ուղղակի Կամուրջ 34

Ասիական եկեղեցական Կամուրջ

11 — Գնլ- Զնկ- Պէյ. Իսկ- Իսկ. 33
11 30 Պէյզ-Բշպ.Զպզ-Գանլ-Ա.Հիս-Գնտ- Վանս. Ուրբ. Զնկ- Պէյլ- Գզկ- Պէշ. 44
12 5 Պէպ. Վնք- Զնկ- Պէյլ- Գզկ- Պշր- բացի Ուրբաթէ 34
12 25 Պէյզ. Բշպ. ենք, Զպզ. Գնլ. Պօյմ. Ր. Ա. Հիսար Գնտ. Արն. Զէն. Պէյլ.Գուզ-Պէշ- 20
12 5 Վնք. Զնկ, Պէյլ. Գզկ. Պշր. 33
1 30 Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշր. 20
1 45 Պէյզ. Բշպ. Զպզ. Գանլ, Ա. Հիս. Գնտ. Վնք. (Վնք. շոգ. պիտի հաղ. ուր-ները Վնք. Զէնկ. Պէյլ. Գզկ. Պէշ. 20
2 30 Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշկ. բացի ուրբ 45
3 — Պէյզ. Բշպ.Զ. Զպզ. Գնլ.Ա. Հ. Գնտ. Պէշ. պիտի հաղորդակցի ուրբաթ օրերը Վնք Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշր. 34
3 35 Գնտ- Վնք. Զնկ. Պէյլպ. Գզկ. Պշր. բացի ուրբաթէ 37
4 30 Պէյզ.Բշպ.Զպզ.Գնլ.Ա.Հս.Գնտ. (Վնք.էն կը հաղորդակցի) Ուրբաթները 4 30 Մզպ. Պէօյք- Թրպ. Զնկ. Պէյլ. Գուզ. Պշր. 32
5 15 Զան. Զէնկ. Պէյլ. Գզկ. Պէշ. 39
7 30 Պէյք. Բշպ. Ենք. Գնլ. Մրկ. Ր. Ա. Հիս-Գ'տ. Պէպ. Արն. Զնկ-Պէյլ- Օրթ. Գանպշիկ գատ Իսկիւտար ալ պիտի հանդիպի 33
8 50 Մէգ.Պէօյք-Թրպ-Պէյզ-Բշպ.Զպզ-Գնլ.Ա.Հ. Գնտ- Վն. Զնկ- Պէյլ- Գզկ. Իսկ. 20
9 35 Գնտ. Զնկ. Պէյլ. Իսկ, բացի Ուր. 18
10 15 Պէյզ- Ենք-Գնլ- Ա.Հիս- Զնկ- Պէյլ.Պշր. բացի ուրբաթէ 22
10 15 Ա.Հս.էն ուղ.կամուրջ ուր.օրերը 10 35ին 44
10 35 Գզկ.էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր.է 42
11 — Գզկ.էն » » » » 20

(Բոլոր կէտերն օրերէն) Կոստանդնուպոլսոյ եկեղեցի Եւրոպայէն երթեւեկութիւն

ժ. Վ.
12 45 Պշր, Օրթ, Արն,Պ.պ, Ր.Հ, Պօյմ. ենք,Թրպ, Պէօյ, Մզպ. ենմ, ուրքաթները Պէյզօզ 37
2 30 Պէշ. Օրթ- Գրչ. Արվ. Պէպ. Ր.Հիս. Մրկ ենք- Թրպ. Պէօյ. Մզպ. ենմ. 40
3 — Գապ, Պշր. Գզկ- Օրթ. Պէյլ- Զնկ. Արնվ-Գնտ-Ա-Ր-Հս-Գնլ-Միրկ- ենք- Բշպ-Պէյզօզ Թրպ. Պէօյ. Մէգ. ենմ. 22
4 — Պշր.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս.Պօյմ. ՍՍՆ. ենք.Թրպ.Պէօյ.Մէգ.ենիմ. 21
5 — Գապ.Պշր.Գզկ,Պէյլ.Զնկ.Արնվ.Վնք.Գանտ. Ա.Ր.Հս.Գնլմ,Զուպուզ,Բշպ,Պէյզ. 20
6 — Գապ.Պշր.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս. Մրկ. ենք. Պէյզ.Թրպ.Պ.օյ.Մէգ.ենմ.Գվզ.ենը 45
7 — Պշր. Օրթ. Պէյլ. Զէնկ. Արն.Գնտ. Ր.Հս. Պօյմ.Գնլ.ենք. Թրպ. Պէյք • Մէգ. Պէօյ։ 18
8 30 Պշր.Օրթ.Արնվ. Պէպ.Ր.Հիս.Միրկ•ենք. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. եէնիմ. 32
9 20 Պէշ. Օրթ. Գրչ. Արվ.Պէպ. Ր.Հիս. ուր. Միրկ. ենք. Թրպ. Պէօյք. Մզպ. 43
10 — ենիք. Թրպ. Պ.ոյք. Մէգ. ենիմ. Ա. Ր. Գալազ բացի ուրբաթէ 40
10 5 Պէշք. Օրթ • Գրչ.Արն • Պէպ. Ր.Հս. Պօյմ. Միրկ.ՍՍէն.ենք. Թրպ. Պէօյք.Մզպ.ենմ. 37
10 45 Պէպ. Ր.Հս. Պօյ. Մրկ, ՍՍՆ, ենք, Թրպ, Բրմպ. Պք. Ս .զպ. ենս. 45
11 30 Ղոր.Թրպ.Պէօյ.Մէգ.ենիմ. (ենք.է Պէյզ. զացող շոգ. հետ հաղորդակցելով 43
11 40 Պէպ.Ր.Հիս.Պօյմ.Մրկ. ՍՍՆ. ենք. 19

Կոստանդնուպոլսոյ Պէպէք երթեւեկող ընթացքը ժամերը

12 40 Ուղղակի Ր. Հիսար 22
1 20 ուղղակի Պէպէր 20
2 50 Ուղղակի Պէպէք 20
3 30 Ուղղակի Պէպէք բացը ուրբաթէ 43
4 10 Ուղղակի Պէպէք ուրբաթ Պէյլ- Զնկ. 34
4 45 Ուղղակի Պէպէք բացի ուրբաթէ 32
10 30 Պշր. Օր. Գրչ.Արն. բացի Ուր. 34
11 15 Գապ.Պշր. Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հ. Պօյմ. ենք. 18
11 45 Պշր.Օրթ.Գրչ.Արն.Գնտ-Ա- Հս. 22
12 15 Պշր.Օրթ.Գրչ.Արնվ.Պէպէր. 32

Կոստանդնուպոլսոյ Ասիական եկեղեցական երթեւեկող ընթացքը ժամերը

12 10 Ուղղակի Վանիքէօյ 33
1 — Պշր • Գզկ • Պէյլ. Զնկ • Վնք.Գնտ • Ա.Հիս. Գնլ • Զպզ • Բշպ • Պէյզ • Մէգ • Գվզ.ենք 44
1 45 Պշր.Օրթ. Գրչ. Զնկ. Վնք. բացի ուր. 34
2 45 Ուղղակի Գալատիլի բացի ուրբաթէ 32
2 50 Իսկ-Գզկ.Պէյլ.Զէնկ•Վնք.Գնտ.Ա.Հ. Գնլմ. Զպզ• Բշպ. Պէյզօզ ուրբաթ օրերը 2 35ին Թրպ. Պ.օյք. Մզպ. 39
4 35 Պշր. Օրթ. Պէյլ. Զնկ. Վնք, 33
8 35 Պշր.Գզկ.Պէյլ.Զնկ.Վնք.Գնտ.պիտի հաղորդ. ուրբ. 8 45 Ա.Հիս. Գնլմ.Զպզ.Բշպ-Պէյզ. Թրպ. Պ.օյ. Մզպ. 33
9 — Պշր. Գնտ. Ա- Հիսար Գնլ. Զպզ. Բշպ. Պէյզ. բացը ուրբաթէ
9 30 Պշր.Գզկ.Պէյլ. Զէնկ. Վանք. Գնտ. Ա.Հ. Ուրբ. օրերը 20 վայրկեան վերջը 44
10 15 Իս, Գուզպ. (բացի ուրբաթէ) 42
10 20 Պշր. Գնտ. Ա.Հս.Գնլ. Զպզ.Բշպ. Պէյզ. Մէգ. Բ.Ա. Գալազները 39
10 35 Պշր. Պէյլ. Զէնկ. Զնկ. Արն. Գնտ. Ա.Ր. Հս. Գնլմ.Միրկ. ենք.Բշպ-Պէյզ. ուրբաթ օրերը 15վարկեան վերջը Գզկ. 38
10 40 Իսկտ.Գզկ. (բացի ուրբաթէ) 21
11 — Պէյք.Գզկ.Պէյլ Զնկ. Վանք.Գնտ.Պէպէք բացի ուրբաթէ 33
11 20 Գնտ.Ա.Հիս.Գնլ.Զպզ.Բշպ.Պէյզ. ուրբաթ օրերը Գուզկունտուզ 44
12 — Պէշ • Գուզկ • Պէյլ • Զէն • Վան • Պէպէք 34

Ամէն ուրբաթ ժամ 11ին Մէգարպուրնիէն շոգենաւ մը ելլելով Պէօյք. Թրպ. ենք• Մրկ• Ր-Հս. Պէպ. Արն. Օրթ. Պշր. հանդիպելով Կամուրջ։

Ամէն ուրբաթ ժամ 10 45ին Մէգարպուրնիէն շոգենաւ մը ելլելով Պէօյք. Թրպ. Պէյզ• Բշպ. Զպ. Գնլ. Ա. Հիս. Գնտ. Վնք. Զնկ. Պէյլ- Գզկ. Իսկ հանդիպելով Կամուրջ։

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հաստատուն երթեւեկութիւնք

28 9 Միտիլի, Իզմիր, Պիրէոն, Ադրիանոպոլիս, ժամը 3ին յետ միջօրէի։
Հ. 29 10 Գեանատարցին սուրհանդակ, առաւօտ ու ժամ 10ին։
Ե. 30 11 Հարտանէլ, Այնրոզ, Ցէլանի, Իզմիր ժամը 4ին յետ միջօրէի։
Շբ. 1 13 Իւէպոլու. Սամսոն, Օ.տու, Կիրասուն, Տրապիզոն եւ Պանում առտուն ժամը 11ին։ 562

ՖԻԵՏ. ԼԷՃԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբոլ և Արեւելեայ Ծովեր բանող շոգենաւեր

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս
Վիրգորիան	10500	Ցալավիան	3500
Առաջնեան	10500	Էճիբշիրն	3500
Քէսարիան	10500	Աբրոժ.ըն	3000
Լանքասարիան	9000	Ալճէբիան	2500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Գոլոմսիան	8000	Աթէնեան	2500
Ջորճիան	8000	Անտալուզիան	2500
Ռոսդոնիան	8000	Ալզաշիրն	2500
Ֆիրճինիան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինեօ	900
Վալօնիան	3700	Օրարդս	800
Ցլամինիան	3700	Լիսպօն	800
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղաթիոյ մաքսատունն հանելու համար իրենց հրահանգը գրկել չոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ.

ԷՏՎԱՐ ԼԱՃՈՆԴԷՆ

Մէէմէճ Ալի փաշա խան, Թիւ 1

Զալաթիա

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ և ՄԱՐՈՒԵԱՆ

Ն. ԲԱՖԷ ԵՒ ԸՆԿ

Մարսիլիայ և Պոլսոյ մէջ կանոնաւորապէս բանող

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք

Բ. » 175 »

Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն նաւուղղեալ, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար

ԹԻՒՐԹԻՄ ԲԸՂՈՒԼ

575 Թոփհանէ, քարափին վրա

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբոլ, Գլասգոյ, Մէլբուրնի և Սիւ Ծովի մէջ բանող շոգենաւեր

Անուանք	Թոնս	Անուանք	
Բաւիրէս	3000	Թիպպ	2500
Անկիր	3000	Նէրթիս	2400
Թէյլոր	3000	Օսպրիս	2250
Թեանդրաս	3000	Ռէյա	2250
Ֆարաս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Կասբրնի	1500
Մարքօնիս	2500	Գիլէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕՎ և ԸՆԿ.

Ուէթալ խան

ՃԷՕՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.

562 21, Ճէյմս Սգրիպ Լիվրբուլ

ԻՍԿԻՒԻՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Իսկիւտարէն Կոստանդնուպոլսոյ		Կոստանդնուպոլսոյէն Իսկիւտար	
11 — Պէշիք	6 15	— —	7 — Գզկ.
11 30 Վանք.	6 50 Պէշիկ.	11